AMERIKOS LIETUVIS

THE LITHUANIAN AMERICAN

No. 4-tas | Telefonas Diąl 5-1094 | WORCESTER, MASS., SAUSIO (JANUARY) 28, 1933 M. | Kaina 5 Centai | VOL. XVIII

Lietuvos Spaudos Biuro Talkos Korespondentų Žinios

MĖGINA POPIERO FABRIKĄ

Petrošiunai, Kauno aps. — Popiero fabrikas dar nepradėjo veikti, kaip kai kuriuose laikraščiuose buvo rašyta, bet dar tik bandoma kai kurios mašinos. Visi fabriko įrengimo darbai, tiek iš oro, tiek ir vidaus, galutinai baigti. Gruodžio 15d. ruošiamas padaryt didesnį bandymą, kaip jis veikia ir tik nuo sekančių metų pradės veikti nuolatos. — **Tsb.**

PRASNAUDĖ SVARBIAS SUKAKTUVES

Pagėgliai. — Šimto metų periodinės lietuvių spaudos sukaktuvės praėjo čia visai nepastebėtos, kaip sapne. Nebuvo suruošta ne mažiausios paskaitėlės, nors tai padaryti buvo kam. Yra čia, kaip apskrities mieste nemažai įvairių organizacijų, o inteligentų, pasak žmonių, nors šakėm imk. Pastebėtina, kad čia ir viešosios skaityklos nėra.

ARKLYS ŽANDĄ IŠKANDO

Lekėčiai, Šakių, aps. — Neseniai Jadagonių kaimo ukin. Sluoksnaitis, palydėjęs mirusį į kapus, pastatė arklį ir padavė jam šieno. Po kiek laiko grįžo arklio pažiurėti. Tuo metu, kai ukininkas pasilenkė šieno taisyti, arklys griebė dantimis jam už veido ir taip dantimis labai jį sužalojo, kad visas žandas pakibo. — **Tsb.**

NAUJAS STOTIES VIRŠININKAS

Kybartai, Vilkaviškio aps. — Vieton mirusio Kybartų geležinkelio stoties viršininko Jadzentavičiaus, nuo gruodžio 1 d. paskirtas p. Kuodis, buvęs Radviliškio stoties viršin. — **Tsb.**

SENIUNAI PADEDA LAIKRAŠČIUS RAŠYTI

Stakliškė, Alytaus aps. — Nors ir didelė kaime bepinigė, bet ukininkai deda pastangas be laikraščio nelikti. Daugumas jau dabar pradėjo laikraščius rašytis sekantiems metams. Kurie ukininkai patys negali parašyti perlaidos arba ko nors nesupranta, tiems padeda seniunai. O kai kurie seniunai naujiems skaitytojams arba norintiems pasirinkti kitą laikraštį, pagelbsti informacija, apibudindami ukininkams skiriamus laikraščius. — **Tsb.**

PAMĖGO LAIMĘ MĖGINTI

Papilė, Šiaulių aps.—Suvalstybinus ir pertvarkius loteriją, pradėjo ir ukininkai lošti. Prieš kiekvieną lošimą visus bilietus iš kolektorių jie išperka ir jei pritruksta, tai nenori ir tikėti tam. Gruodžio 4 d. prie pašto įstaigos buvo sustojus ilga eilė žmonių, norinčių įsigyti loterijos bilietus.

Panemunis, Rokiškio aps. — Pastaruoju metu ukininkai vis labiau ir labiau pradeda domėtis valstybine loterija. Pirmos klasės bilietų pritruko visos apskrities agenturos. — **Tsb.**

TOLI VAŽIUOJA BEKONO LIEKANŲ

Kiduliai, Šakių aps. — Leventų ir gretimuose kaimuose gyvena, daugiausiai, naujakuriai. Neturėdami jie kitokių pajamų šaltinių, parduoda nuliekamus gyvulius, o savo reikalams mėsą naudoja bekono liekas. Jų arti čia niekas neparduoda ir dėl to tenka važiuoti į Tauragę — apie 42 kilm. kelią. — **Tsb.**

PIENINES KARVES KANKINA

Kamajai, Rokiškio aps. — Kai kurie gyventojai, norėdami parodyti turguose parduodamas karves esant labai pieningomis, kelias dienas jų prieš tai nemelžia. Pertvinkimas karvei yra kankinė, kuri ir jos pieningumui vėliau pakenkia. — **Tsb.**

NETINKAMUS BEKONUS VEŽA

Panemunėlis, Rokiškio aps. — Trečiadieniais čia priimamos bekoninės kiaulės. Ukininkai jų priveža daug. Eilėj sustoja dar iš vakaro. Tačiau paskutiniuoju laiku apie pusė vežimų grįžta namo su bekonais. Pasirodo jų nepriėmė dėl netinkamo svorio, nes tie ukininkai neskaitė laikraščių, kuriuose buvo pranešta kokios bekoninės kiaulės dabar priimamos, o ir kaimynų nepasiklausė, kurie jau laikraščius skaito. Jie manė, kad reikia tik arčiau eilėj atsistoti, kaip seniau ir jau bekoną atiduosi. — **Tsb.**

Konferencija Prasidės 4-tą Kovo Dieną

Washington, s a u s i o 25. — Prezidento Hoover'io pasitarime su naujuoju prezidentu Rooseveltu, nutarta Angliją pakviesti konferencijon karo skolų reikale. Dabar ton skolų konferencijon pakviesta jau ir Italija. Pranešta, kad 4 kovo mėnesį prasidės Washingtone konferencija, kurion yra pakviesta dalyvaut ir Lietuva, Čekoslovakija ir kitos Europos valstybės, kurios pereito gruodžio mėn. 15-tą dieną užsimokėjo savo skolas. Manoma, kad Lietuvos skolos bus sumažintos, ir gal pasiseks sudaryt prekybos sutartis platesniu mastu negu iki šioliai kad buvo.

Nauji Pagerinimai Suv. Valstijų Konstitucijoje

Washington, D. C. — Paskutiniomis dienomis jau 39 valstijos priėmė 20-tą Suv. Valstijų pataisą, kuri panaikina vadinamąjį "šlubų ančių" Kongresą. Prezidento termino pradžią nustato sausio mėnesy. Pataisa įeina galėn spalių 15 š. m. Taigi, po sekančių 1936 metų rinkimų, naujas prezidentas užims vietą ne kovo 4, kaip iki šiol, bet sausio 20. Naujasis Kongresas užims vietą sausio 3, ne kovo 4. Vadinamos "šlubų ančių" Kongreso sesijos bus panaikintos.

"Šlubų ančių" sesija praminta rudeninė trumpa Kongreso sesija, kuri susirenka po rinkimų, į kurią atvyksta ne naujai išrinkti atstovai ir senatoriai, bet senieji.

Konstitucijos pataisą priim-ti reikia dviejų trečdalių Kongreso balsų ir trijų ketvirtadalių visų valstijų legislaturų ratifikavimo. Iš 48 valstijų reikia, kad 36 ratifikuotų. Pirmoji ratifikavo Virginia, 36-ta Missouri.

Čangas Prisirengęs Pasitraukt

Šangajus. — Pagautas tarp Japonijos karės mašinos iš vienos pusės ir nepasitenkinimo name iš kitos pusės, maršalas Čang Hsiao-liang yra gatavas pasitraukt kaipo šiaurinės Kinijos karinis vadas. Jauno maršalo pasitraukimas duotų Kinijos valdžiai liuosą ranką Japonų užpuolimų reikale. Iš tikrų šaltinių sužinota, kad j e i g u maršalas Čang toliau vestų kovą, japoniečiai jį sunaiktintų, gi jeigu nekovotų, vistiek opozicija Kinijoj jį prašalintų.

Militaristai Šiaurinėje Kinijoj yra labai nepatenkinti su maršalo rekordu nuo to laiko, kada japoniečiai paėmė Šanaikvaną. Jie yra prisirengę jį nuverst ir į jo vietą padėt vadą kurs stipriau atsilaikytų prieš japoniečius.

Kinija pasiuntė naują notą Japonijai pakartodama, kad japoniečiai buvo kalti už Šanaikvano mušį ir atnaujindama reikalavimus, kad japoniečiai pasitrauktų iš to miesto.

PASIRENGĘ KARAN

Šanghai, Kinijoje. — Yra žinoma, kad Kinijoje tulas laikas atgal, susikurė Kinijos Sovietų valdžia, kuri kontroliuoja didelį plotą žemės, su apie 20 milijonų gyventojų. Ta Kinijos provincija iki šioliai kovojo prieš Kinų nacijonalistų valdžią. Tačiau paskutiniu laiku Rusijos sovietams panaujinus prėkybos ryšius su Kinija ir Kinijos Sovietai paskelbė paliaubas, su kinų nacijonalistų valdžia, kad sudarius bendrą frontą su visa Kinija prieš japonišką militarizmą, kuris yra pasirengęs padaryt Kiniją savo teritorija.

Pakraščių Apsaugos Vėliausios Metodos Laivas

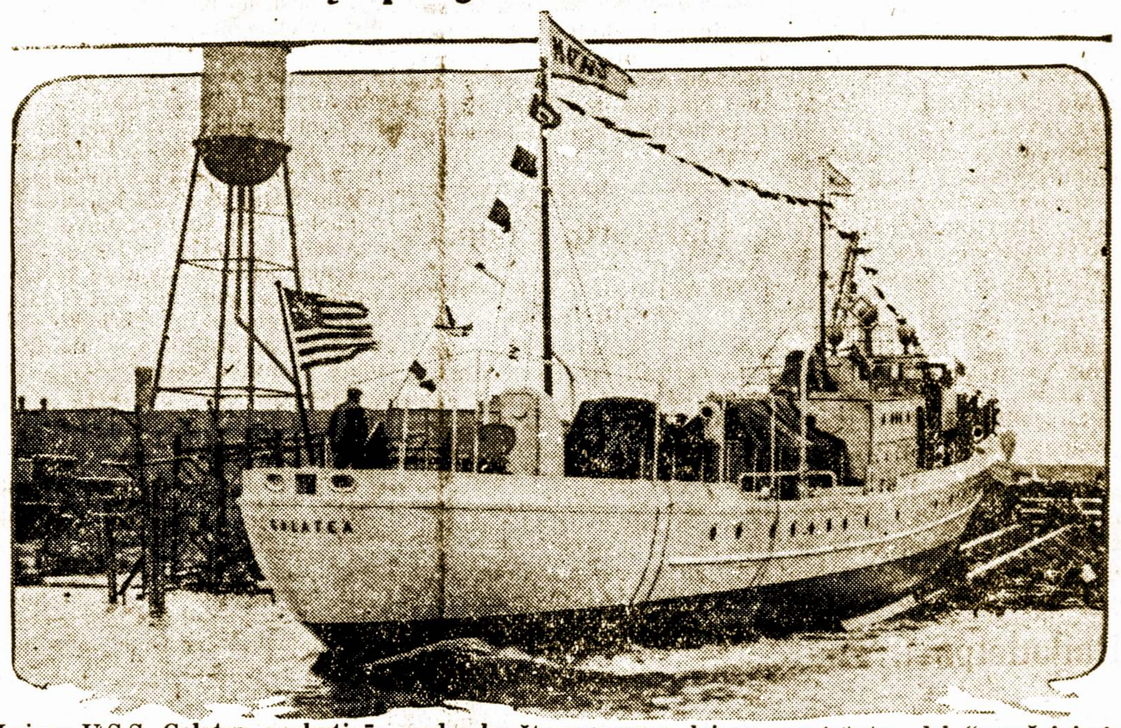

Laivas U.S.S. Galatea, paskutinės mados krašto apsaugos laivas, pastatytas del "munšainierių" sugavimo, kada jis pirmą kart išplaukė prie Mathis laivų statymo kompanijos, Camden, N. J. Laivas yra 165 pėdų ilgumo ir turi du Diesel motorus. Trisdešimt aštuoni jureiviai ir keturi afi cierai yra prie šito laivo. Dar šeši panašųs laivai bus statomi.

Ragina Įvest 30 Valandų Darbo Savaitę

Washington. — W. Green, Amerikos D a r b o Fereracijos pirmininkas, pasakė Buto Darbo Komisijai, kad Jungtinės Valstijos turi pasirinkt tuojaus ar trumpesnę darbo savaitę, ar didelę nuolatinę bedarbių armiją. Jis pareiškė, kad stovi už Connery pasiūlymą įvykdyt penkių dienų savaitę ir šešių valandų darbo dieną.

"Suvirš 11,000,000 vyrų ir moterų yra be darbo ir daug daugiau milijonų dirba tik nepilną laiką. Mano manymu apie 50 nuošimčių visų gyventojų yra rimtai prislėgti. Kiekvieną dieną vis darosi blogiau, nes daugiau sutaupymų yra išeikvota ir vis daugiau žmonių turi kreiptis prie labdarybės.

"Statymo amatuose 69 nuošimčiai yra visiškai be darbo, apie 12 ar 13 nuošimčių dirba nepilną laiką, tai tiktai apie 18 nuošimčių gauna dirbt nuolat. Abelnai ta pati darbo sąlyga pasikartoja visose išdirbystėse. Ekonomiškas padėjimas, žinoma, prisideda prie to, bet užpakalyj viso to yra išdirbystės mechanizmas. Nors ir staiga darbo sąlygos pasikeistų ir pasiektų 1929 metų darbymetį vistiek tiktai 55 nuošimčiai tų, kurie gali dirbt, gautų darbus.

"Nors įvestumem penkių dienų savaitę ir šešių valandų dieną, vistiek butų bedarbė. Bet mes turim prie to prisitaikyt. Jeigu ne, tai gyvensime šaly su nuolatine armija tarp 10,000,000 iki 12,000,000 bedarbių. Pašalpos mašinerija jau griuna. Negalima visados laikyt žmones po labdaringa globa, o jeigu ir galėtumem, tai apturėtumem socialį ir moralį smugį."

Darbo Federacijos pirmininkas nebuvo prisirengęs kalbėt apie pasiūlyto įstatymo stovį pagal konstituciją, bet jis mano, kad yra vilties, jog bus laikomas konstitucijonališku. Green teipgi sakė, kad jo organizacija nori tą pačią mokestį nizacija nori palikt tą pačią mokestį po trumpesniu darbo laiku.

MAŽIAU PERKA SILKIŲ

Ž. Kalvarija, Telšių aps. — Atpigus mėsai, kurios kilogr. čia kaštuoja tik 15 centų, žmonės liovėsi silkes pirkę. Pasak krautuvininkų, kas dabar gali silkę pirkti, kuomet už ją reikia tiek mokėti kiek už mėsos pusantro kilogramo. O silkė juk jokiu budu neatstos pusantro kilogr. mėsos. — **Tsb.**

PIETŲ AMERIKOJE KARO GAISRAS LIEPSNOJA

Buenos Aires, Argentina. — Karas tarpe Bolivijos ir Paraguajaus, Pietų Amerikoj eina 95 mylių frontų. Skelbiama daug užmuštų ir sužeistų. Bolivija visu frontu žygiuoja pirmyn, nežiurint, kad Paraguay gana stipriai laikosi. Boliviečiai pasiryžę paimti Boquernon tvirtovę, Arce ir Nanawa. Bolivijos kariuomenę vadovauja vokiečių generolas Kundt.

Japoniečiai Užpuolė J. V. Kompanijos Raštines

Yokohama. — Singer Siuvamų Mašinų kompanija dažnai turėdavo rimtas suirutes tarp darbininkų bėgy paskutiniu savaičių, bet priėjo prie liepto galo, trečiadieny, kada 200 profesionalai plešikai, užpuolė kompanijos raštines, išvijo 50 darbininkų ant budinko stogo, sunaikino visas mašinas, stalus ir kitus į t a i s y m u s, apipylė grindis ir sienas raudonu rašalu, teipgi išnešė visas knygas ir rekordus ir imetė juos į upę. Keturių aukštų budinkas, su sudaužytais langais, atrodė lyg, kad butų buvęs sprogimas viduj. Trys darbininkai, tarp kurių ir viena mergina buvo rimtai sužeisti.

Užpuolikai turėjo pilnai penkiolika minutų apsidirbt pirma negu pirmas policijantas atvyko. Dešimts minutų vėliau, kada Amerikos generalis konsulatas pareikalavo, dešimts ar daugiau policijantų pribuvo. Plėšikai nesipriešino policijai ir 154 buvo nuvesti į stotį išklausinėjimui.

Japoniečių viršininkai leido plešikus susirinkt apie pietų laiką ir maršuot per gatves su pagaliais ir lazdom rankose. Kadangi tokios demonstracijos yra prieš įstatymus Japonijoj, tokia demonstracija negalėjo įvykt be policijos žinios. Ambasadorius J. C. Grew ypatiškai nuėjo pas Užsienių Ministerį Uchida paprašyt, kad butų nagrinėjimas padarytas ir kad ateity kompanijos darbininkai ir nuosavybės butų apsaugotos, ambasadorius prižadėjo, kad suteiks reikalaujamą pagelbą.

Singer kompanijos ginčas yra tarp kompanijos ir vienos dalies darbininkų, kurie nori didesnės algos, nori, kad darbininkai nustatytų mašinų kainas ir išmokėjimo sąlygas. Streikieriai veda kovą prieš užsienių kapitalistus ir dirbtuves.

Ką Sako Min. Zaunius Vilniaus Klausimu

Ministeris Zaunius, kaip rašo "Kujer Wilenski," šitaip pasisakęs dėl Vilniaus klausimo: "Lietuvos užsienių politika yra visos tautos klausimas. Turi skaitytis netik su dabartimi, bet su praeitimi ir ateitimi. Šukis Lietuva su sostine Vilniumi yra Lietuvos politikos aksijoma, g l i a i įleidusi į lietuvių psichiką šaknis. Šisai šukis Lietuvai jau davė daug naudos, turint iš vienos pusės palankų Rusijos nusistatymą, iš antros gi pusės turėjo įtakos į Hagos Tribunolo sprendimą.

Šukį Vilniaus išvadavimą išpažįsta visi lietuviai ir nieks jų rmtai nemano tos linijos keisti. Ven tik vienas kitas neatsakomingas gudruolis primena "reviziją". Tie betgi balsai dingsta esant vienodam viešosios opinijos nusistatymui.

Vilniaus klausimas nestovi vietoje ta prasme, kad Lietuva, sekdama laiko dvasią ir stengdamasi užtikrinti tikrąją taiką, visada nurodo į Vilniaus klausimą, kaipo į skaudulį, kuris reikėtų prašalinti taikingomis priemonėmis".

7 iš 12 Milijonų Bedarbių Galima Sumažint

New York, N. Y. — Suv. Valstijų naujasis prezidentas Rooseveltas paskutiniomis dienomis Metropolitan kliube sakydamas prakalbą, pareiškė, kad pradėjus punktuališkai veikt visiems Suv. Valstijų pabrikams, bus pašaukta į darbą 7 milijonai darbininkų, dabar, neturinčių darbo. Taipgi jis sakė, kad apie 5 milijonai dar vis pasiliks be darbo, kuriems teks darbas susirast už miesto ribų — provincijoje.

5 Sušaudyta

Maskva. — Teismas išnešė mirties nuosprendį sušaudymui penkių nelaimingųjų Rusijos gyventojų. Vienas jų buvo kaltinamas kaipo avanturistas, kuris skaitė save kaipo šiaurės poliaus tyrėjas, 3 komisarai už pasisavinimą 4 maišų miltų ir vienas darbininkas už sumušimą kito Caricinsko fabrikos darbininko už tai, kad tas jį buvo valdžiai įskundęs opozicijonierium esąs.

Hooveris Reikalauna Pastovios Pasaulinės Apyvartos

Washingtonas. — Prezidentas Hoover reikalavo iš Europos pastovios apyvartos paremtos ant sugryžimo prie aukso pamato, jeigu ji nori, kad Jungtinės Valstijos pertvarkytų k a r ė s skolas. Jeigu apyvartos nebus pastovios, prezidentas nujaučia, jogei Jungtinės Valstijos bus priverstos padidint muito sienas tikslu neįleist pigius produktus, kurie v e d a Amerikos prekybą ir pramonę prie mirties durų ir išmeta dar daugiau milijonų darbininkų į gatves.

Prezidentas griežtą davė atsakymą į Neville Chamberlain, britų kancleriaus prakalbą. Anglijos kancleris toliau grąsino, kad sterlingo svaras puls ir pramonė su Jungtinėmis Valstijomis sumažės, jeigu skolos nebus atidėtos ar griežtai sumažintos. Chamberlainas taipgi perspėjo, kad susitarimas del karės skolų turėtų buti galutinas ir mokestys turėtų buti tokios mažos, jog nebutų reparacijų.

Prezidentas turi viltį, kad apyvartos problema butų išrišta, ir tuomi sutrukdytų muito lenktynes. Jisai mano, kad pradžia turėtų but padaryta laike skolų konferencijų ir Europa turėtų noriai pritart. Paskui visas klausymas kas link apyvartų ir pramonės suvaržymų butų perduota Pasaulinei Ekonomiškai konferencijai. Buvo atkreipiama domė, kad per pastaruosius keturius ar penkis mėnesius importai nuo šalių kurių piniginė apyvarta sumenkėjo paplito per Jungtines Valstijas. Bedarbių ir ukininkų padėjimas pasidarė kas kartą blogesnis.

Prezidentas mano, jog užsienių apyvartos pastovumas pagerytų dalykus. Jeigu šis pastovumas galėtų but paskelbtas tuojaus, k a i n o s pakiltų kuo greičiausia. Muito lenktynės jau daug kenkia tarptautinei pramonei ir jeigu nebus nieko griežtai padaryta ir atsiekta tuojaus, Amerikos žmonės rasis save vis didesniame varge. Anglija yra užsispyrus nesvarstyt skolų palengvinimą sykiu su sugryžimu prie aukso valiutos. Tas gali but didžiausias keblumas kada įvyks tarybos po kovo 4-tos dienos. Britai turi geresnes pramonės išlygas negu Jungtinės Valstijos, užtai kad apyvarta sumažėjus.

"Amerikos Lietuvio" Skaitytojų Žiniai

Amerikos Lietuvio Administracija pereitose savaitėse išsiuntinėjo paraginimus savo skaitytojams, prisiminant link išsibaigusių už laikraštį prenumeratų. Dalis jų jau pasinaujino, dalis ne. Mes priimsim Lietuvos paskolos kuponus už 1933 metus, tų, kurie užsisakys sau ar savo giminėms Lietuvoj. Am. Lietuvio prenumerata Suv. Valstijose $1.50. Užsieny — Lietuvoje $2.00.

Ypatingai prašome tų Amerikos Lietuvio skaitytojų, kurie turi užrašę laikraštį savo giminėms Lietuvoje ir jau daugumos jų prenumeratai yra išsibaigę—panaujint. Mes siuntinėdami už dyką turime panešt didelius nuostolius, ir todel su sekančiu A. L. numeriu, jei nepasinaujins, busim priversti sustabdyt siuntinėję.

Amerikos Lietuvis

14 Vernon St. Worcester, Mass.

LIETUVIAI AMERIKOJ

Philadelphia, Pa.

DAINININKĖS MICKUNAITĖS KONCERTAS

Iš tikrų šaltinių teko sužinoti, kad Emilija Mickunaitė, gerai žinoma artistė, išvyksta į Easton, Pa. kur yra jai rengiamas koncertas, sausio 28tą dieną. Tame mieste yra lietuvių Šv. Kryžiaus parapija kur klebonauja kun. S. Draugelis. Vieta kur įvyks koncertas tai priruošta puikiausia salė mieste, nes kun. S. Draugelis tikisi sukviesti klausytojų iš aukštų svečių, nes jis turi gerą pažintį su miesto majoru ir kitais aukštais valdininkais kuriem jau duotas užkvietimas į koncertą.

Linkėtina kuo geriausių pasisekimų rengėjams ir teipgi dainininkei, teipgi panelei Jadvygai Briedžiutei kuri kartu su ja keliauna. Neseniai, dainininkė Emilija Mickunaitė ir Jadvyga Briedžiutė gavo užkvietimą ir buvo išvykę į New Yorką. Lipant iš automobiliaus netikėtai susiežidė Briedžiutė, tai neteko joms pribut kur buvo užkviestos. Vienok, jau pilnai pasveiko ir rengaisi prie koncerto, kurs įvyks Eastone, Pa. Nors šiame miestely lietuvių nėra perdaugiausia, tikimasi svetainę pripildyt, nes sukviesta daug svetimtaučių. Nemažai atvyks lietuvių iš apielinkės. Linkiu kuo geriausių pasisekimų.

NUŽUDYTOS MERGAITĖS LAIDOTUVĖS

Sausio 10-tą dieną, įvyko panelės Rose McCloskey, 19-kos metų mergaitės labai iškilmingos laidotuvės. Žmonių prisirinko apie 7,000. Mergaitė gyveno nr. 729 Haverford gatvės, iš kur buvo nulydėta į Šv. Agotos katalikų bažnyčią. Nužudytoji mergaitė mėgdavo išeit vakarais, tai ir atsitiko nelaimė. Spėjama, kad nužudymo priežastis tai kerštas ar pavydas, nes tuo laiku velionė kalbėjosi su vaikinu susėdę parke ant suolelio. Staiga du jaunu vyruku akmenimis apsvaigino vaikiną ,kurs apalpo ir gulėjo lyg negyvas. Po tam apmušė merginą, papiovė ir apsidirbę pasislėpė. Denis Boyle, kurs buvo su mergina atsigavo ir nepamatęs kad mergina guli, nubėgo į artimiausią ligoninę ir ten pasiliko kol išgis. Policija rado merginą ir nuvežė į namus. Vaikinas atsigavęs, papasakojo įvykį, kad jie buvo užpulti dvejų jaunų vyrų.

Kada į kapines lydėjo merginos karstą, buvo keturiasdešimts automobilių ir važiuodami į kapines užsuko į Fairmont parką, pro tą vietą kur buvo nužudyta, kaipo atsisveikinimo ženklas. Ji buvo palaidota Šv. Kryžiaus kapinėse su visomis bažnytinėmis apeigomis. Velionės motina buvo nešama, apalpusi iš gailesčio. Tas įvykis sukėlė Philadelphijoj nepaprastą sujudimą, vieni apgailestuna, gi kiti ir kaltina merginą kad ji naktimis eidavo. Kaip nebutų, bet vis tiki įvykiai labai apgailėtini. Jaunimas turėtų buti labai atsargus susėjimuose, ypač šiuose laikuose, kada tiek daug yra neapykantos.

PAŠELPINIO KLIUBO METINIS SUSIRINKIMAS

Lietuvių Pašelpinis kliubas, nr. 928 E. Moyamensing ave., laikė savo metinį susirinkimą nuosavame name, sausio 8-tą dieną. Šio kliubo susirinkimuose visados daug svarbių reikalų yra aptarta, ypač svarstymų apie ligonius. Kadangi, buvo metinis susirinkimas, tai buvo perorganizuota valdyba. P. Kubelčikas, senas pirmininkas atsisakė, tai į jo vietą buvo išrinktas naujas, Juozas Sutkaitis. Į raštininkus buvo net trys kandidatai, Juozas Rutkauskas, senasis raštininkas, Ignacas Paulauskas ir Juozas Švedas. Iš šių trijų kandidatų Ignacas Paulauskas, didžuima balsų buvo išrinktas raštininku. Kliubo narių skaičius siekia iki 12 šimtų. Daug jaunimo rašosi, kas yra labai pagirtina. Galima tikėtis, kad su jaunimo pagelba, kliubas visados kils aukštyn. Kliubo susirinkimai laikomi du kartu į mėnesį, kas antrą sekmadienį, antrą valandą po-pietų ir kas ketvirtą trečiadienio vakarą, 7:30 valandą. Jaunimas ir suaugę ligi 45 metų kviečiami ir dabar prisirašyt, nes gauna pašalpą ligoje ir pomirtinę, pagal kliubo įstatų nurodymus.

MIRĖ KLIUBO NARYS

Sausio 14-tą dieną, mirė Vladas Varževičia, 49 metų, stambus biznierius. Prigulėjo prie pašelpinio kliubo. Jisai paliko savo žmoną, keturius sunus, ir dukterį. Jisai buvo palaidotas Šv. Kryžiaus kapinėse visomis bažnytinėmis apeigomis. Žmonių prisirinko pilna bažnyčia. Laike mišių giedojo kvartetas: J. Hodelis, L. Juozaitienė, p. Hodelienė ir J. Jakštis. Giedojimas patiko visiems. Net virš 60 automobilių pilni giminių ir pažįstamų važiavo palydėt. Juozas Kavaliauskas buvo graborium iir suteikė gražų patarnavimą. Velionis priklausė prie Lietuvių Paskolos Bendrovės, todel direktoriai lydėjo.

"Balandėlis"

Philadelphia, Pa.

Praėjus metinėms šventėms, praleidus kelis žymesnius musų mieste lietuvių pokylius, kaip tai SLA. 135 kuopos, Lietuvių Muzikalės Svetainės ir Lietuvių Tautiško Pagelbinio Kliubo, bankietus, ir kitas pramogas, Vilniaus Vadavimo Sąjungos skyrius, sausio 15 d., 1933, sušaukė pirmą šių metų susirinkimą Lietuvių Muzikalėn Svetainėn, gyvų reikalų apkalbėti. Susirinkiman pribuvo A. Tvaranavičia, S. Masickas, P. Keršis, Alekas Uršinskas, A. Garliauskas, K. Valys, Z. Jankauskas, J. Ivanauskas, K. Slivinas, P. Bingilas ir A. Tamulevičia.

Susirinkimas buvo šaukta 1) — surengimui pokylio musų lakunams, kapt. Dariui-Girėnui, Pirmo Lietuvių Skridimo per Atlantiką, New York-Kaunas, 1933 metų reikalu, ir 2) — lietuvių bedarbių. Susirinkime vienok paaiškėjo ir daugiaus reikalų. Pirmiausiai kalbama buvo kaip turime paremti lakunus ir po ilgų pasitarimų prieita prie to, kad VVS. skyrius turi surengti jų naudai milžinšką BALIŲ, kuriam vieta ir diena užimta tuojaus, tai yra, VASARIO 18 d., 1933, Lietuvių Muzikalėj Svetainėje, su įžanga ir drapanų pasidėjimu 25c. Įžangos tikietai nutarta padaryt pigus iš priežasties sunkių ekonominių laikų.

Toliaus skaityta pagaminti lietuvių kalboj įgaliojimai, rinkti aukas musų lakunams, pasekmingam skridimui Lietuvon. Įgaliojimo sąnstatas visų užgirtas ir priimtas; pasirašius šešiem komiteto nariams, aukų apsiėmė parinkti pil. K. J. Valys, įgaliojimo no. 1; A. Tvaranavičia, įgaliojimo no. 2; A. Garliauskas, įgaliojimo no. 3.

Tolesniai įnešta ir užgirta VVS. skyriui prisidėti prie rengiamo Lietuvių Muzikalės Svetainės, Vasario 16 d., 1933, Lietuvių Neprigulmybės dienos apvaikščiojimo. Tam tikslui išrinkta komisija iš pil. Kaz. Slivino ir A. Garliauska. Nutarta nuo tos dienos pradėti platinti VV. pasus, ženklelius, literatūrą, ir tt.

Lietuvių bedarbių klausimu daug kalbėta, geresniam patyrimui kaip lietuvius bedarbius galima butų pagelbėti, nutarta geriaus susipažinti su tuo klausimu, parinkta likos komisija susižinoti su vietos Bedarbių Šelpimo punktais, pil. J. Ivanauskas, Alekas Uršinskas ir Z. Jankauskas.

Vasario 18-tos dienos parengiman nutarta pakviesti visas lietuvių draugijas specialiai.

VVS. skyriaus raštininkas,
Z. Jankauskas

LIETUVIAI!
SKAITYKITE ir PLATINKITE
AMERIKOS LIETUVĮ

BREMEN
EUROPA
Greičiausi
garlaiviai ant vandens
7 dienos į
LIETUVĄ
Puikus geležinkeliu susisiekimas iš Bremerhaven į
LIETUVĄ
Informacijų kreipkitės pas vietos agentus arba
252 Boylston St. — Boston
NORTH GERMAN LOYD

ŠVEICARŲ PREZIDENTAS

Edmund Schultess, kurs buvo paskirtas į prezidentus Šveicarijos konfederacijos, turi 65 metus amžiaus ir 1917, 1921 ir 1928 metuose ėjo tas pačias pareigas.

Hartford, Conn.

DAR APIE SLA. 124 KUOPOS SUSIRINKIMĄ

"A. L". iš Sausio 21 d. yra įdėta netiksli korespondencija ir mane, kaipo tos koupos f. sekr. reikalai verčia atitaisyti.

Jau pati antraštė"... susirinkimas paleistas" yra klaidingas, nes nieks to susirinkimo "nepaleido", o jei buvusis kuopos pirmininkas "paleido", tai be teisės, jau po perskaitymui protokolo, laiškų ir kitų smulkių dalykų, pirmininkas turėjo pasišalinti ir užleisti vietą naujai valdybai, bet kada jis neužleido, tai kilo sujrutės ir pasak jo (korespondento) "komunistiško takto kliksmas". Laike sujručių buvo net balsuota, kad naujoji valdyba užimtų vietas, bet ir tai buvusis pirmininkas nedaleido, nors jo pusėje buvo 7 balsai, o "opozicijoje" 20 balsų, vadinas didžiuma norėjo, kad naujoji valdyba užimtų savo vietas.

Korespondencijoj rašoma, jog naujasis pirm. G. Levišauskas buvo suspenduotas "du kartus", bet tikrenybėje vieną kartą lapkričio mėn. ir lapkričio mėnesyje jau jo buvo užmokėta, vadinas po 30 dienų po užsimokėjimui jau jo teisės buvo atstatytos ir jis galėjo gauti ir pašalpą, o pašalpgaviai ir pomirtinę, jei but numiręs.

Toliau rašoma, jog pirmininkas V. M. Čekanauskas ... pasiųlė ginčinamą klausimą bei įvesdinimą trijų valdybos narių pavesti SLA. prezidentui S. Gegužiui, bet "nei viena pusė nesutiko". Čia tai jau tikras melas, nes Prezidentas Gegužis jau buvo įgaliavęs iždo globėją Januškevičių įvesdinti, o iždo globėjas negalėdamas susirinkime dalyvauti, įgaliavo A. Mašiotą pagal prezidento rekomendacijas, bet buvusis pirmininkas įvesdinti neleido, pats keldamas trukšmą. Didesnė pusė, 20 balsų, sutiko įvesdinti, ir kada tik A. Mašiotas artindavos prie valdybos stalo, tai vis buvusis pirmininkas neleisdavo ir vienu tarpu paskelbė susirinkimą uždarytu; "uždareș," apleido ir išsivedė dar vieną narį, S. Pikturną (vice-pirmininkas pasiliko). Visi kiti nariai pasiliko ir tęsė susirinkimą ir gražiai užbaigė.

Dar korespondencijoje rašoma jog Mašiotas "padarė klaidingą aktą" ir kad "dabar žmogus rupinasi"... Nežinau, ar korespondentui teko matyti p. Mašiotą, ar ne, bet man teko matyti ir žmogus jaučiasi atlikęs šventą darbą ir esąs pilnai patenkintu.

Galop dar rašoma, jog "p. Gegužiui teks atvykti į Hartfordą likviduoti kuopoje netvarką", kurią, žinoma, pats buvusis pirmininkas padarė. Bet mano supratimu, p. Gegužiui nereikės važiuoti, nes iš žemiau paduoto jo laiško, matysime tą "netvarką".

Dabar apie įstatymus. Kaip Jungtinių Valstybių įstatymai, taip ir kitų draugijų bei organizacijų įstatymai kiekvienam nariui nevienodai suprantami; neperseniai patėmijau "New York Times" vieno profesoriaus J. V. įstatymų aiškinimą ir pastabas Aukščiausiam Teismui (Washingtone); taip ir musų Susivienijime įstatymus vienas vienaip, kitas kitaip supranta, ir tas, kuris daugiausia dėlei įstatymų trukšmauja, labai retai didžiumai pasiduoda, taip panašiai kaip ir buvusis 124 kuopos pirmininkas didžiumai Sausio 8 dienoj nenorėjo pasiduoti.

SLA. konstitucijoje (pusl. 65, sk. "Rinkimai" po raide b) parašyta: "Kiekvienas narys išbuvęs kuopoje gerame stovyje ištisus metus, yra rinktinas į urėdus". Čia pasakyta "ištisus metus gerame stovyje", bet nepasakyta, ar paskutinius metus, t.y. laike rinkimų, ar seniau. Čia galima suprasti, kad narys išbuvęs vienus metus gerame stovyje, vadinas, kad jis priklausęs Susivienijime 5, 10 ar daugiau metų, bet nenusidėjęs, bent vienus metus buvęs pilnai gerame stovyje yra renkamas ir gali buti valdyboje; jis gali buti paskutiniame mete susispendavęs, bet jei tik laike rinkimų ir prisiekos bus pilnai užsimokėjęs, nes jau ir konstitucija (pusl. 65 po raide a) sako: "Kiekvienas narys išrinktas urėdan, pirma, negu jis bus įvesdintas, turi atsiteisti sulig kuopos knygų ir šiaip buti pilnai tinkamu urėdan", vadinas prieš rinkimus, ar prieš įvesdinimą, jis turi buti pilnai užsimokėjęs, o kaip tiktai mųs 124 kp. nariai papuolę į kp. valdybą buvo užsimokėję lapkričio mėnesyje ir jau net laike rinkimų jų nebuvo jokios skolos, taip pat ir laike įvesdinimo jų nario teisės buvo pilnai atitinkamos užėmimui viršininkų vietas.

Kas kita jau pasakyta apie rinkimus į P. Tarybą, ten jau aiškiai pasakyta, kad bėgyje paskutinių dviejų metų, ištisai, nariai butų gerame stovyje, bet apie tai rasime prez. Gegužio laiške. Mat, buvusis kuopos pirmininkas sukėlus sujrutę ir aš pats buvau svyruojantis ir norėjau išgirsti autoretingų žmonių nuomones ir paaiškinus p. Gegužiui musų padėtį, jis parašė sekančiai:

"Kas link p. Levišausko ir pp. Šolių, tai aš peržiurėjau konstituciją ir niekur neradau pasakyta, kad narys ar nariai budami jų padėty negalėtų užimti kuopos valdyboj vietą. Viskas kas pasakyta tai, kad narys turi buti išbuvęs vienus metus kuopoje ir buti gerame stovyje laike rinkimų. Gi kiek aš suprantu, tai šitie visi jusų kuopos nariai yra išbuvę kuopoje po metą ar daugiau laiko ir laike rinkimų jie buvo gerame stovyje, nors kaip sakote, bėgyje vieno meto ir buvo kartą suspenduoti. Jeigu konstitucija reikalautų, kad narys renkamas į kuopos valdybą privalo buti gerame stovyje per ištisą metą laiko, taip ir konstitucijoj butų pasakyta. Paveizdan kaip kandidatuojant į Pildomą Tarybą, tenai jau sakoma, kad narys privalo išbuti gerame stovyje **nuolat** (p. Gegužio pabraukta) per du metu, tačiaus kas link kuopos valdybos, tai konstitucija to nereikalauja... Reikėtų nepamiršti ir šį dalyką: paveizdan jei tuom laiku kada šitie trys nariai buvo išrinkti į kuopos valdybą, daleiskim, kad vienas iš jų arba visi trys numirtų, tai juk jų pašelpgalviams butų išmokėtos pomirtinės be jokio klausimo, vadinasi jie buvo gerame stovyje. Todel aš pakartoju, jog šitie nariai buvo gerame stovyje laike jų išrinkimo, jie buvo išrinkti teisėtai ir gali kuopai tarnauti jiems nuskirtose vietose per visą laiką, kuriam buvo išrinkti".

Tai SLA. prezidento nuomonė. Ir be abejo kiti tą patį pasakytų.

Aš ir susirinkime Sausio 8 dieną paklausus buvusio pirmininko apie naujai išrinktas valdybos stovį, pasakiau, kad jie gerame stovyje, o kad vieną kartą jiems teko susispenduoti, tai ne iš jų noro ir galės, nes p. Levišauskas jau du metai kai nedirba, o pp. Šoliai ir pačiam pirmininkui (lapkričio mėn.) pasisakė, kad jie manę, jog užmokėję be knygelių, o aš kaipo finansų sekretorius jiems nepranešiau apie jų suspendavimą, vadinas visų tų trijų narių susispendavimas padarytas ne iš jų pusės; gerą stovį aš dar suprantu, kad jie nėra nusidėję kuopai kokiais nors negražiais darbais, nes jei tuos negražius darbus paimti domėn, tai ir P. T. iš mųs miesto neturėtume nario; p. Levišauskas netingi atlankyti ligonius, prikalbinti naujų narių; Šoliai taipgi yra darbštųs žmonės ir net 4-tame apskrity darbuojasi, tai aš nematau priešingumų, kad jie negalėtų užimti vietos kuopos valdyboje. Jei jau kaltininkų ieškoti, tai greičiausia butų mano kaltė, kaipo finansų sekretoriaus.

Tai tiek dėl korespondencijos p. reporterio. J. Sekys

GVARANTUOTA VISIEMS KENČIANTIEMS NUO
Skausmų Pilve
Geso — Rugšties
Nesuvirškinimo, Etc.
Sunkiausios ligos yra lengva išgydyt del PEPSINIC SELTZER arba gražinam pinigus. Butinai nusipirkit bonką šiandien nuo Jusų Vaistininko arba rašykite: —
PEPSINIC SELTZER CO.
Worcester, Mass.
Atminkite Garantiją

ATVIRUTĖS
PARSIDUODA UŽ PUSĘ KAINOS
Pasiskubinkit Jas Isigyt

Kazimieras G. Lukšys ką tik buvo sustojęs Worcestery (Mass. valstijoj) ir rodė iš Lietuvos krutamus paveikslus. Vėliau buvo užėjęs į Amerikos Lietuvio knygyną ir paliko atviručių iš įvairių Lietuvos miestų. Atvirutės puikiai nufotografuotos ir vaizduoja gyvus žemiau talpinamus Lietuvos vaizdus iš sekančiu vietų:

Airiogalos	Laukuvos	Sidabravo
Alytaus	Lazdijų	Sintautų
Anykščių	Leipalingio	Skapiškio
Aukštadvario	Lelių	Skaudvilės
Balbieriškio	Leliunių	Skirsnemunės
Betygalos	Liškevos	Skuodo
Birštono	Mariampolės	Slavikų
Biržų	Mažionių	Stakliškio
Butrimonių	Meškučių	Stulgių
Čekiškės	Miraslavo	Svedasų
Daugų	Mosiedies	Šiaulių
Ežerėnų	Naumiesčio Š. A.	Šilavos
Garliavos	Naumiesčio T. A.	Šilalės
Girkalnio	Nemakščių	Švėkšnos
Grinkiškio	Onuškio	Taujėnų
Griškabudžio	Pakražantės	Tauragės
Jezno	Pakruojo	Telšių
Joniškėlio	Palangos	Tirkšlių
Joniškio	Paliunės	Tytavėnų
Josvainio	Pandelio	Udrijos
Jurbarko	Panemunėlio	Ukmergės
Kaltinėnų	Panevėžio	Utėnos
Kalvarijos	Papilės	Vabalninkų
Kamajų	Pasvalio	Vadoklių
Kartenų	Pilviškių	Varėnos
Kauno	Plungės	Veisiejų
Kazliškio	Prienų	Veiverių
Kazlų Rudos	Pumpėnų	Veliuonos
Kėdainių	Radviliškio	Viduklės
Kelmės	Ramygalos	Viksnių
Klaipėdos	Raudenų	Vilkaviškio
Kražių	Rokiškio	Vilkijos
Krekinavos	Salakų	Vilniaus
Kretingos	Salantų	Virbalio
Kuršėnų	Sedos	Višakio Rudos
Kvėdarnos	Seirijų	Žagarės
	Seredžiaus	Žeimių

Norintieji įsigyt kaikuriuos iš viršui sužymėtų vaizdų, galit juos gaut Amerikos Lietuvio Knygyne sekančiu patvarkymu: Kas prisiųs 25c, tas gaus 12 vaizdų atvirutėmis; kas prisiųs 50c, tas gaus 25 vaizdus. O kas prisiųstų $1.00, tas gautų 50 vaizdų atvirutėmis. Kreipkitės sekančiu adresu:

AMERIKOS LIETUVIO KNYGYNAS
14 Vernon St., Worcester, Mass.

Philadelphia, Pa.

ATSIŠAUKIMAS UKRAINIEČIŲ Į LIETUVIUS

8-tą valandą vakare, 28-tą sausio, didžiulėje Metropolitan Opera House svetainėje, prie Broad ir Poplar gatvių įvyks ukrainiečių tautiškų šokių baletas ir koncertas, bus rodomi labai gražųs paveikslai, vaizduojanti gyvenimą garsaus Ukrainos didvyrio—kovotojo už laisvę, Getmano Mazepos. Šokikų iš viso bus 300, o dainininkų — 200. Prie to gi, taip šokių programoje kaip ir dainų, bus ir solo; net ir pats direktorius to dailės vakaro, garsus šokių mokytojas ir buvęs Rusijos Imperijalio baleto direktorius, p. Vasilius Avramenko taipogi šokime dalyvaus. Apart to, bus ir kiti gražųs dailės pamarginimai. Todelei prašome, kad ir broliai lietuviai Philadelphijos ir apylinkės malonėtų atsilankyti į tąjį dailės mėno vakarą. Gi visi, taip šokikai, šokikės, kaip ir dainininkai, dainininkės bus pasipuošę gražiuose ukrainiečių tautiškuose rubuose.

NETIKĖTINAS ATSITIKIMAS

Vakare, 18-to sausio, Šv. Jurgio svetainėje įvyko pramoga, vadinama Rugščių Kopustų Vakarienė. Ir neveizint, kad tokia didelė bedarbė, kurios delei visiems stoka grašių... žmonių prisirinko tiek daug, kad tas visus stebino. Tad nėr ką ir kalbėti, Šv. Onos Draugystės narės, kurios rengė tąją pramogą yra labai apsukrios baltgalvėlės, o tur but apsukriausia iš jų, tai panelė Natalija Mockeliunaitė, nes mat, girdėjau, kad ji vien tik viena iškalno išpardavė tos pramogos su viršum šimtą įžangos tikietų, vaikščiodama po stubas. Gi pramogos programą, kaip tai kopustai, šokiai ir kiti dalykėliai, buvo taip tariant: puikųs. Tad didelė garbė rengikiems tos pramogos už pasidarbavimą naudai Šv. Jurgio parapijos; o Natalijai Mockeliunaitei verta net šimtą kartų pabučiot! **Livingstonietis**

Patrukimas Nėr Suplyšimas

NEREIK GYDYT JOKIO SULUŽIMIO

Patrukimas nėra plyšimas, bet paeina nuo raumeninio nusilpnėjimo pilvo sienoje. Paraiščiai (trusses) tiktai suveržia šiuos raumenis, bet juos nesustiprina — atbulai, paprasto paraiščio paduškaitės kalimas dažnai padidina šią silpnybę, nes linkęs uždaryt kraujo vaikščiojimą.

STUART ADHESIF PLAPAOPADS yra ypatingai skirtingi — budami mekaniškai—chemiški pritaikymai—padaryti lipnųs, tikslu palaikyt raumenų toniką vadinamą "Plapao" nuolatai pridėtą prie paliestų dalių ir sumažint pavojų nuo slydimo ir skaudančio trynimosi. Limpanti medžiaga minkšta kaip aksomas ir prilimpa prie kuno be diržų, sagčių ar sprendžinų. Lengva uždėtpatogus—pigus. Laimėjo Aukso Medalių, Romoje, Pirmą Dovaną, Paryžiuje, Garbingą Paminėjimą Panama Pacific ekspozicijoj, San Francisco ir t. t. Per virš bertainių šimtmetį prisiekti atestatai iš labai daug skirtingų salių pranešė laimingą išgydymą — be pertraukimo darbo. Epidermatiškas sugėrimas Plapao naudojančio "mekaniškai — chemiško terapigos" eina prie naturališko išgijimo proceso, po kurio nereikalingas daugiau paraištis.

Paliauk mėtęs savo laiką ir pinigus seniems išėjusiems iš mados budams. Išmok kaip uždaryt atidarymą kaip gamta reikalauja, kad pat patrukimas nenueitų žemyn. Nesiųsk pinigų, tik paleisk už dyką išbandymo kuponą žemiau padėtą. Del savo paties gerovės — rašyk šiandien—rytoj gali but per vėlu.

DYKAI IŠBANDYMO KUPONAS
Plapao Laboratories, Inc.
1960 Stuart Bldg., St. Louis, Mo.
Atsiųskite man dykai 10 dienų išbandymui Tamistų Plapao gyduolių ir 48 puslapių vaizduotą nygą apie Patrukimą; nereikalinga mokėt už tai nė dabar nė paskui.
Vardas .....
Adresas .....

JAUNIMO SKYRIUS

GILTINĖ PAVEDĖ DALGĮ DEGTINDARIUI

Iš visų tironų didžiausia, yra giltinė. Kada jai nusibodo žmonelius žudinti, ji sušaukė pas save visokias ligas ir joms apreiškė savo valią tais žodžiais: jųs esate mano nelabo darbo labai geros pagelbininkės, jau aš seniai rengiausi jums atlyginti už jusų nuopelnus, delto dabar ryžausi jums tokią malonę parodyti; kožna iš jusų gali apturėti didžiausią garbę, kuri iš jusų parodytų man, jogei kuodaugiausiai žmonių iššžudžiusi yra. Ta, kuri tai išrodys, bus ant mano vietos pašaukta, mano vietininkė taps. Eikite visos šion ir parodykite man, kuri iš jusų kuone labiausia del žmonių. Tai išgirdus, pirmučiausiai priėjo prie Giltinės Karė ir taip savo nuopelnus apsakinėjo: baisingiausioji karalienė viso svieto! man rodosi, nereiktų Jusų Mylistai nei klausinėti apie mano Tamistai tarnavimą, visas svietas patikrins, kad aš per visus amžius kuodaugiausiai išnaikinu nenaudėlių žmonių — ir su ugne, ir su kardu, ir su durtuvu ir visokiais budais, kaip pasiutusi žmones žudau! Kada aš išeinu į savo darbą, kožna akies mirksnį tukstančiai žmonių į grabą virsta; aš kuodaugiausiai J u s ų Mylistai tarnauju, man priguli vyriausybė! pasakė Karė.

— Ne, aš daugiaus iššudau, negu Karė, atsiliepė Pavietrė: ant Karės tktai per daug drąsus už žibančius niekniekius neša gyvastį. Tau, Giltine, ant apieros, o kada aš išeinu iš šulinio pragaro, tai per visą žemę eidama pustyju karalystes, miestus ir kaimus, taip kaip šienpjuvys žydinčias žoleles kirsdama visus. Aš kuodaugiausiai žmonių iššudau, aš turiu tiesą ant Tavo sosto sėstis ir į savo ranką dalgį imti!

— Ne, neteisybę kalba ir Karė, ir Pavietrė! Žudo jos žmones, nėra ką sakyt prieš tai, bet tik ne tiek kiek aš, prašnekėjo Badas: Karė ir Pavietrė ateina ir pereina o aš pasiliieku ir gerų biednų žmonelių sutrumpinu baisiausius sopulius, kuriuos jiems ubagystė užteikia, o tokių kuodaugiausiai ant žemės yra. Jie manę laimindami eina atsilsėti į kapus. Aš T a u, Giltine, ir knarkia. Prie darbo be kuodaugiausiai gero darau, man ta garbe priguli!

— Karė, Pavietrė ir Badas ateina sunkius griekus pakoroti, švokštė Šiltinė: jie netankiai svietą aplanko, bet aš metas į metą ir pavasaryje, ir vasaroje, ir rudenyje, ir žiemoje, kožname kaime ir mieste aplankau visus namus, ir tenai guldau pirmą į lovą, o paskui į grabą — po du, po tris, po penkis... Ir teisingai darau, nes ką-gi: tinginiai ateina į ubagystę, o iš to biaurybėmis užpulti gniusyjasi nešvarume, viskas pas juos kiauliškai: ir jų valgymas, ir parėdinės, ir gyvenimas; laike didžiausių šalčių vaikščioja pusnuogiai, laike didžiausių darganų ir šlapumų basi, po dumus kaip blakės savo suodinose bakužėse susigrudę skursta be paliovos barasi, keikiasi, vienas k i t o neapkenčia. Tuščia jų! geri žmonės apsieis ir be jų, tegul sau eina po žeme. Bagoti burai vėl-gi nesijunta ką daro: užsimano pinigų, geriausius grudus parduoda, o niekiausius sau ant ėdesio paskiria, o jei ne, rapukėlėmis maitinasi. Prisidžiovina visokios mėsos ir tą godžiai ėda. Pasidaro puotas, prisiperka smirdančios degtinės, prisidirba alapalaikio, šviežią pusgyvę mėsą ėda ir alų šviežią su mielėmis punta. Persivalgę ir persilakę, bet kur parvirsta ir knarkia. Prie darbo be jokios nuovokos: kaip kada per daug dirba ir prakaituoja, o kaip kada tinginiauja ilgą laiką. Viduryje prie karšto kakalio įsikaitina, o paskui tuojaus vienmarškiniai ant šalto vėjo išeina; prie darbo perkaitę pripuola prie pasmirdusio vandens ir tą kaip jaučiai punta. Persialkina o, pripuolę prie stalo sunkiai savę apsikrauja; už tą netvarką aš juos kaitinu, jie vaitodami skundžiasi: drugys, drugys! greitoji! pažandės, pažandės! karštligė, karštligė! tymai, tymai! š i r d į skauda, širdį! gumbas, gumbas! kolera, kolera! O tai vis yra mano darbas, pasakė užpykus Š i l t i n ė: kad man reikia daugybės tų kvaišų plakti, ne kartą atsitinka, kad ir geram žmogui ligą ir smertį priteikiu: kukalius beraujant ir kvietys nenoroms išsirauja. Aš kuodaugiausiai i š p i a u j u Tau, Giltine, žmonių, manę pasodinkite ant savo sosto, pasakė iškaitus Šiltinė.

— Šiltinė gerai džiauja ypač prasčiokėlius, niekas jai neužgins nuopelnų jos, atsiliepė kvapą gaudydama Sausligė: aš tik Tau, Giltine, daugiaus gelbiu; didžiausiuose miestuose prie kariaunų, po karčiamas — visus dykaduonius, tinginius, girtuoklius, nešvankius paleistuvius aprieju pikčiausiomis ligomis, o kandys mano apnuodyja iki daugybei gentkarčių ir už mažesnius grekus aš užkabinu ne vieną, niekas su manim nejuokavoja! O, aš šauniai džiubyju — mane aprinkie karaliene visų ligų! tarė išdžiuvusi Sausligė.

— Aš, aš, aš! suriko visokais balsais visos kvarabos: kada girtuoklis į šulinį akis užsipylęs įkrapino, aš jam pažibinau; kada Krepešių arkliai sudaužė, aš juos pabaidžiau; kada Krapaila nuo aukšto nupuolė, aš jį pastumėjau; kada Pikčiurna, rėksyns ir besmagenis besitąsidami gavo ligą — aš pirma, aš pirma, kaip gyva mano darbas buvo! Karaliene myrio, ir musų darbų neužmirškie! šaukie kaip gerklė leidžia visos kvarabos.

Tuos pasigyrimus Giltinei beklausant, atkrapino sutūkus boba Lietuvos prasčiokų pagirta daktarka ir tais žodžiais štoringavo: ką Karė, ką Pavietrė, ką Badas, ką Šiltinė ir ką visos kvarabos žmonių iššudo — mažmožis yra, palyginus su mano darbučiais; aš kasdien savo namuose turiu jomarką kvaišių, jie moka man šeštokus, o aš kaip iš proto išėjus juos mokinu. Kvaila kalba mano taip su jų kvailomis galvomis taikosi, kaip akys jaunikaičio su akimis mergelės. Kada ligonius Šiltinė degina, aš jiems liepiu arielką duoti ir jie taip daro. Kad pažandės užima kaklą ligonio aš pipirų su imbierų arielkoje pavirinusi prisakau gerti, o per tai pažandė žmogų tuojaus užsmaugia. Kada drugys krečia, aš visokių biaurybių, visokių šlykščių nuodų su arielka sumaišiusi užduodu, ir ligonio kojos bei viduriai ant tų pėdų pradeda tinti ir neužilgo miršta. Kad moteriškės po kudikiui negali, aš turiu myriškus pragumus jas iš sykio užmušti. Kad žmogaus užsivietrija žaizdos, kada užsivietrija viduriai, aš kuodručiausių niekniekių su arielka jiems užduodu, ir iš ligonio turi b u t i numirėlis. Trumpai kalbant aš su savo miela arielkėle daugiaus nė kad Karė ir pavietrė žmonių į kapus nuvarau; ant kiekvieno kapo atsistojusi davadniai papasakočiau k a t r ą tikrai aš esu užmušusi, o ne šiltinė ir ne kitos ligos. Man viršinybė priguli! pasakė stora boba.

Kad taip boba šnekėjo, giltinė labai klausė, bet štai striukas, riebus taukuotas virėjas ant slenksčio stovėdamas galva linguoja ir taip ėmė kalbėti: Karalienė visų ligų ir kvarabų, nesiskubinkite sau aprinkt vietininkės, paklausykie dabar ką aš Tau pasakysiu: aš už visas ligas, kvarabas ir daktarus kuogeriausiai žmones naikučiju; visokios l i g o s nuo manęs prasideda. Aš tau kasdien kiek nori riebiausių pilvužų nupeniu. Karė, ligos ir pavietrė iš netyčia pasirodo, ir tai ne visuomet, o aš goduolius lygiai taip kaip nelabas žmones užnuodinta tešla upėje žuveles apšeriu. Iš kuknios visokios ligos ir be laiko smertis paeina; aš busiu karalium visokių ligų! pasakė v i r ė j a s, gaspadinės pritarė, kad tai tikra teisybė.

Giltinė atsistojusi mislyjo, o paskiaus visų atėjo degtindarys ir taip kalbėjo: girtybė visų nedorybių yra motina. Visados girti susimuša, tarp girtų pasiutusi k o v a eina, ir girtuoklių kuodaugiausiai ant svieto yra. Jie viską pustydami padaro badą. Iš girtybės visokios sunkiausios ligos p a e i n a ir pats netikėtas smertis. Aš, degtinės meistras, Tau, Giltine, daugiausiai gelbiu; pastatyk mane ant savo vietos, jei nori galą visam svietui padaryti. Giltinė tai girdėdama pradžiugo ir dantimis barškindama padavė savo dalgį degtindariui.

Iš to paeina, kad dabar žmonės daug geria ir pasigėrę smaugiasi; o šmulgelninkai nori kuodaugiausiai arielkos pridirbti ir parduoti.

Skaityk "Amerikos Kalėdines

AMERIKOS LIETUVIO 1933 METŲ
Iliustruoti Lietuvos Did. Kunigaikščio
Dangiškom Spalvom Papuoštu Vaizdu.
Didelio formato (14x22). Šis Paveikslas

Lietuvį" ir Pasiimk Dovanas!!

SIENINIAI KALENDORIAI YRA
Keistučio Žmonos, Birutės Paveikslu,
Su Lietuviškais Mėnesiais ir Šventėm.
Turėtų But Kiekvieno Lietuvio Namuose.

Kas dabar užsirašys ar pasinaujins "Amerikos Lietuvį" m e t a m s ir prisiųs $1.50, tas gaus tą ŽAVĖJANTĮ KALENDORIŲ DOVANAI. Taipgi kas užrašys ar panaujins Amerikos Lietuvį metams savo giminaičiams Lietuvoj ar Kanadoj ir prisiųs $2.00, tam ir-gi bus pasiųstas šis Kalendorius DOVANAI.

Todel branguș musų skaitytojai, sukruskit, kad nors kiek pasidarbavus del praplatinimo Amerikos Lietuvio tarpe savųjų. Kalendorių šiemet padarėm tik tiek kiek numatėm reikalinga. Delto patariam pasiskubint su prenumeratais, kad galėtumet ant švenčių papuošt savo namus su "AMERIKOS LIETUVIO" KALENDORIUM.

"AMERIKOS LIETUVIS," 14 Vernon Street, Worcester, Massachusetts

LIETUVOS ŽINIOS

STEIGIA TAUTINĘ PARAPIJĄ

Žeimelis, Šiaulių aps. — Dirž.ų ir Badiškių kaimo gyventojai nori įsteigti tautinę lietuvių parapiją ir pasistatyti bažnyčią kaip kad Amerikoj yra. Tuo tikslu yra įkurta "Krikščionių bendravimo dr-ja". Jos įgaliotinis bažnyčios ir parapijos reikalais tartis lankėsi Kaune. Tsb

RASEINIŲ NAUJIENOS

Raseiniai. — Gruodžio 5 d. čia prasidėjo betono ir krosnių statymo meisteriams kursai. Nuo gruodžio 2 d. elektros stoty pradėjo veikti naujosios mašinos. Elektra jau nebemirkčioja. Pastaruoju metu padažnėjo vagystės. Iš domininkonų vienuolyno kasos pavogta 1.000 litų, mėginta ir "Dubysos" koperatyvas apvogti, bet piktadariai buvo vietoje užklupti. Tsb.

STIGŲ ORKESTRAS ALEKSANDRIŠKIUOSE

Aleksandriškiai, Trakų aps.— Mokytojas Čiurinskas suorganizavo stygių orkestrą. Jį sudaro apylinkės kaimų jaunuoliai, kuri jau iš seno yra garsi muzikalumu ir dainingumu. Pažymėtinas g a b i ų dainininkų gausumu Šešonių kaimas. Tsb.

BEVEIK VISA PATYS GAMINASI

Vaiguva, Šiaulių aps. — Iš senų senovės šioj apylinkėj labai įsigalėjusi namų pramonė. Daugumas ukininkų devi savo darbo rubais ir naudojasi pačių pasigamintom reikmenom. Gražiai čia išaudžiami įvairius marginius, rankšluoščius, staltieses, kilimus ir kita. — Tsb.

TAURAGĖS NAUJIENOS

Tauragė. — Čia yra pil. Ch. Jesnerio žąsų penykla, kurioj žąsys penimos, piaunamos, pešamos ir paruošiamos eksportui. Žąsų pešėjos gauna už žąsies nupešimą 30 centų, viščiuko — 7 ct., kalakuto. Viena pešėja nupeša per diena 5 žąsis.

"Maisto" b-vė atidarė čia trečią parduotuvę. Parduotuvės moderniškai įrengtos, pavyzdingai švarios. Daugiausiai jos parduoda bekono liekanų.

Miesto skaityklą lanko, vakarais, daugiausiai, moksleiviai. Reikalingo skaitykloms ramumo čia nėra: susirinkę jaunuoliai krečia šposus, pasakoja istorijas ir klega, kaip turguj. Tokia aplinka labai trukdo skaityti. — Tsb.

PRIEDAIS VILIOJA

Pakruojus, Šiaulių aps. — Preičiunų kaimo gyv. p. Urbonienei "Singer" agentas įkalbėjo pirkti siuvamąją mašiną pažadėjęs pridėti, kaip priedą, dar ir mezgamąją mašiną. Gero priedo suviliota, moteris mašiną nupirko, bet priedo taip ir nesulaukia. Už tai pasijuto apgauta ir ruošiasi agentą traukti tieson. — Tsb.

Nupigintą Kainą REKORDAI

Columbia — Victor — Okeh — Odeon

ATNEŠK 10 SENŲ REKORDŲ, O GAUSI VIENĄ NAUJĄ UŽ DYKĄ

Jei atneši 20 senų rekordų gausi 2 naujus, jei 30 — gausi 3, ir tt.

Tiktai norėtumem su kiekvienu mainu

bent vieną Jums tinkamą rekordą pasiųlyt ir už nupigintą kainą.

2,000 REKORDŲ ANT PARDAVIMO

Kas pasiskubins, tas turės progą įsigyt naujausius ir gražiausius rekordus už nupigintą kainą.

Amerikos Lietuvio Knygynas, 14 Vernon St., Worcester, Mass.

Amerikos Lietuvis
The American Lithuanian Weekly published every Thursday by Gabriel A. Kyba, 14 Vernon St., Worcester, Mass.

Yearly subscription: in U.S. $1.50
In Foreign Countries..... 2.00
Single copies ..... 5 cents

Advertising rates on application

Amerikos Lietuvis savaitinis laikraštis, išeina šeštadieniais, leidžiamas G. A. Kybos, 14 Vernon St., Worcester, Mass.

Metinė prenumerata: S. V... $1.50
Užsieniuose—Lietuvoj 2.00
Atskiri egzemplioriai .... 5 centai

Prenumeratos pradžia skaitosi nuo užrašymo dienos. Prenumerata turi but apmokėta iš anksto.

Entered as Second Class Matter September 29, 1914, at the Post Office at Worcester, Mass., under the Act of March 3, 1879.

"Drang Nach Osten"

(VERŽIMASIS Į RYTUS)

Ta tiesa žinoma jau 700 metų ir vis tik nenustoja but svarbi ir musų laikais, sako Mironas "Vilniaus Rytojaus" numery 2-me. — Musų laikais vokiečių veržimasis į rytus pasidarė dar labiau jiems reikalingas negu prieš karą, kada dar vokiečiai valdė Azijos ir Afrikos kolonijas, galėjo laisvai apsigyventi plačioje Rusijoje ir be to, turėjo didesnę galybę.

Apie šitą dalyką karo metu galvojo žymiausi vokiečių ne tik politikai, bet ir kariškiai. Jie turėjo galvoje ne tolimus Rusijos kraštus, ne Afrikos ar Azijos kolonijas, bet vokiečių kaimyninės žemes: Lietuvą, Lenkiją, Latviją ir Estiją. Visos šitos valstybės, jei Vokietija butų laimėjusi karą, butų patekusios vokiečiams, ir jų galyybė dar labiau butų sustiprėjusi. Nedovanai vokiečiai, užėmę Lietuvos kraštą, buvo uždraudę pirkt ir parduot žemes. Tos žemės butų po karo tekusios vokiečiams, kurios buvo nužiurėtos vokiečių kulturai šiame krašte platinti. Atsitiko betgi kitaip: vokiečiiai 1918 metų pabaigoje buvo priversti pasiduot. Ilgiems metams jiems teko atsisakyti nuo ėjimo į rytus, nes reikėjo visomis iegomis gelbėti atsidurusios pavojuje vokiečių žemes vakaruose (Iki 1930 metų, prancuzų, belgų ir anglų kariuomenės buvo užėmusios didelius ir turtingus Vokietijos kraštus prie Reino upės). Tačiau klaidingai manytumem, kad vokiečiai atsisakytų nuo to amžiais vykdomo sumanymo. Jie tik laukė geresnės progos, kuri atsirado, atvadavus Vokietijai iš Prancuzų Pareinės kraštą.

Nuo to la.ko vokiečiai kasmet skiria vis daugiau pinigų rytų reikalams, o kai pernai nusikratė karo skolų ir išgavo lygias teises ginkluot s, Vokietijoj paputė visai kitas vėjas. Iš vienos pusės vokiečiai pradėjo reikalauti rytų sienų peržiurėjimo, iš antros pusės ėmėsi stiprinti savo kulturinį ir ukišką darbą už vokietijos sienų. Nėra dviejų nuomonių, kad vokiečiai pirmiausia norėtų skverbtis į Lietuvą ir Latviją. Kas skaito vokiečių laikraščius, tas pastebėjo, kaip jie yra jautrųs del kiekvienos mažmožio, kuris paliečia kalbamose valstybėse vokiečių kulturinį ar ekononminį gyvenimą. Nesimato panašaus jautrumo, kai vokiečiai imami nagan Italijoj ar Rumunijoj, kur Vokietijai sunkiau vykdyti planai.

Kalbant apie tai, negalima pamiršt, kad tuo tarpu vokiečiams vakaruose užtrenktos durys ir jos gal negreit atsivers. Lieka tad atvirai kelias tik Rytuose; apie juos vokiečiai juo toliau, juo atviriau kalba. Apčiuopiamų įrodymų kol kas neturime, bet gyvenimo eiga tiesiog pirštu rodo visai ką kitą. Pav. pereitų metų Lenkijos — Sovietų Rusijos nepuolimo sutartis buvo padaryta, turint galvoje vokiečių veržimąsi į rytus. Tais sumetimais vaduodamiesi padarė tokią sutartį netik Lenkija, bet ir Latvija, kuri ypač prisivengia vokiečių kulturinio ir ekonominio darbo Latvijoje. Apie tai paskutiniu metu latvių spauda daug rašo, deja, nevienodą siųlo išeitį.

Latvių dešinioji spauda ir net kairiosios dalis stačiai nurodo, kad Latvija galėsianti atsispirt vokiečių kolonizacijai ir augančiam iš Vokietijos pavojui tik tada, kai prisidėsianti prie Lenkijos—Sovietų Rusijos kombinacijos. Šitos pakraipos latvių spauda remia savo sumanymą tuo, kad, girdi, Vokietija galėsianti už koridorių ir Dancigą "padovanot" Lenkijai Klaipėdą ir Liepojų. Taigi, esą reikia, kol dar ne vėlu, vengt šitokios kombinacijos, kuri, be abejo, butų nė daugiau nė mažiau, kaip Lietuvos ir Latvijos nepriklausomybių... galas.

Laįbiau kairiojji latvių spauda pataria Latvijai ką kita, butent, susitart su Sovietų Rusija, nes kitaip Lenkija galinti susitart su Vokietija Lietuvos sąskaiton, o tada taip pat atsirastų pavojuje.

Iš visa to matyt, kad vokiečiai iš tiesų rengiasi rytų kaimynines valstybes kolonizuot, tikėdamiesi sustiprint savo gaivalą, kuris, kilus karui, suvaidintų tą patį vaidmenį, kokį suvaidino vokiečiai rusų armijoje ir apskritai gyvenime 1914 ir 1917 metais. Be abejo, apčiuopiamo, pirštu nurodomo pavojaus sunku surasti, bet gali buti per vėlu, kai jaunųjų valstybių armijas, administraciją ir apskritai visą valstybinę santvarką lemiamuoju momentu sudemoralizuos įsiskverbęs nejučiomis vokiečių gaivalas.

Jei tuo klausimu kalbėsime, savęs neapgaudinėdami, ir turėsime prieš akis netolimą praeitį, kalbamasis vokiečių pavojus bus kiekvienam aiškus. Bet kaip jo išvengti, kuris budas, kokios priemonės apsaugos mažas valstybes nuo baisaus "Drang nach Osten", tiksliai nusakyti tiesiog negalima. Vieno tiktai tenka linkėti, kad į tą pavojų butų žiurima be jokių savęs migdymų. Tada bus lengviau jo išvengt.

Kodel Tiek Daug Savižudysčių?

Savižudysčių rekordas 1931 metams Dr. Frederick L. Hoffman pagamintas ką tik išleistas. Rekordas rodo, kad savižudysčių skaitlius vis auga ir šiandien sudaro svarbų faktorių mirties ratoje. To gydytojo tyrinėjimas įėmė net 100 didžiausių miestų Suv. Valstijose del kiekvieno meto nuo 1900 m. 1900m. skaitlius savižudysčių tuose miestuose buvo 2,590 ir rata del kiekvieno 100,000 gyventojų buvo 15.4. Rata padidėjo nuo 1900 iki 1908 m. Po tuo laiku truputi nupuolė iki 1920 m., kuomet dasiekė žemiausią laipsnį — 12.3.

Bet pereitų dešimts metų rata žymiai augo. 1931m. savižudystės tuose dideliuose miestuose (100) pasiekė net 6,725 ir rata buvo 20.5 del kiekvieno 100,000 gyventojų. Net 15 miestų turėjo ratas suviršs 30 per 1931 m.

Nors ir labai augštos savižudystės ratos randasi Centralinės Europos miestuose, bet vistiek rata Amer. miestuose yra daug augštesnė negu randasi daugumoj svetimų šalių miestų. Gailėtina, kad šalyse, kur informacijos renkamos, matyt kad rata vis kįla.

Modikališkas mokslas iš tikro atliko visokių stebuklų per pereitus 50 metų įvedant visokias sanitariškesnes gyvenimo aplinkybes, sulaikant pavojingas ligas ir žymiai sumažinant pavojingumą chirurgiškų operaciju. Ir mirties rata numušta per pusę. Bet kuomet mirtys nuo įvairių ir pavojingų ligų sulaikytos, bet kiton pusėn savižudystės ir visokios automobilių nelaimės kyla. Nuo to galime spėti, kad daug šios šalies gyventojų visai neįvertina gyvastiės.

Kada jau nusižudo, tada ir visoki paaiškinimai pasirodo. Pereitais dvejais metais paprasta priežastis sakoma tai esą šiandieniniai sunkųs laikai. Bet jau dabar ta tautiška nelaimė užpuolė beveik visus gyventojus, o vistiek negalime sakyti, kad padidino savižudystės skaitlių. Rekordai sodo, kad savižudystės rata žymiai padidėjo "geru laiku" metais — 1927, 1929 ir 1929 m.

Bet žiurint į savižudystę gydytojo akimis, galime sakyti, kad daugumoj atsitikimų yra apsireiškimas kokios nors protinės ligos, sergantis, apsunkintas visokiomis neišvengiamomis bėdomis, jis prasišalina nuo svieto ir nuo visų, negali laukti rytojaus. Arba žmogų užpuola fiziška liga, jį kas suvedžioja, netenka turto, netenka giminių, brangus draugas miršta — jis bijosi, bijosi, bijosi. Tarpe vaikų priežastis kitokia, kartais vaikas turi tokį pritraukimą prie tėvo arba tėvų, kad be jų negali apsieiti paprastame gyvenime, negali išbuti mokykloje arba kolegijoje.

Kartais savižudžiai negali pergalėti gyvenimo paprasčiausias problemas, ir kuomet didesnė užpuola visiškai juos užbaigia.

Yra tokių žmonių kuriems paprastas gyvenimas nepakenčiamas, pradeda svajonėmis gyventi ir galų gale pasiekia protinės ligos ligonbučius, bet kiti beieškodami palengvinimo nusižudo. Tačiau tie tik spėjimai, savižudysčių tikros priežastys nėra žinomos.

Tik turime pažinti svarbų faktą, kad savižudystės ratos žymiai auga. Ir toks svarbus reikalas reikalauja rimto ir kuopilniausio tyrinėjimo, kad suradus tos ligos priežastį ir ją panaikinus. — FLIS

NAUJAS PAGRINDAS LĖKTUVŲ STATYME

Statant šį lėktuvą italų oro ministerijai, budavotojas naudojo naują principą statyboje. Tas yra vamzdžio pavidalo monoplanas ir jau turėjo pasekmingus išbandymus.

LIETUVIŲ ATŠTATYMO B-VĖS SEIMAS

Sausio 10, šių metų, New Yorke, buvo vėl sušauktas šėrininkų metinis seimas, nors ir pribuvo visoo apie 70 dalyvių, vienok reikalingo kvorumo nesudarė ir todėl reikalingų nutarimų padaryti negalėjo. Kvorumui buvo reikalinga 17,797 balsų, o su įgaliojimais buvo tiktai 11,458 balsai, reiškia, truko 6,339 balsų.

Kaip jau žinome, pereitas 1932 metų šėrininkų seimas, kaip ir daugelis kitų, pirmiau neįvyko del tos pačios prieažsties, ir todėl Bendrovės reikalai yra tiesiog chaostiškooj padėty. Dar kiek yra neprarastų ir neišeikvotų pinigų, del stokos reikalingų patvarkymų yra tokioj netikroj padėty, kad jei toliau bus leista dalykams taip slinkti kaip iki šioliai, tai už metų — kitų galimas daiktas, kad Bendrovė mirs naturale stagnacijos arba išsieikvojimo turto mirčia.

Seime nusivylę šėrininkai darė direktoriams daug užmetinėjimų, nors kiek žinoma dabartiniai direktoriai nieko bendro neturėjo su šios Bendrovės organizavimu arba jos turto išeikvojimu, apart to, kad yra užlaikomas sekretorius A. B. Strimaitis su gana aukšta alga ir jo reikalingumas yra rimtu klausimu.

Pasirodo, kad Bendrovės turtas jau ilga metų eilė kaip buvo išeikvotas finansavimui Lietuvoje bankos, "Nemuno," "Dubysos," "Ringuvos" ir kitų bendrovių, o čionai Amerikoje "Progress Shoe," kur gaspadoriavo Clevelando inžinierius Žiuris, "Lietuva" Publishing Co., kurią valdo dabar jau garsus Bačiunas, "Resorcino" kompanija, kurios "gaspadoriaus" vardo neteko nugirsti, ir kokia ten "American Home Builders" iš Harrison, N. J., kur ten į kokį bevertį namą sukišta apie $20,000.00. Visus tuos "skymus" matomai sugalvojo Atstatymo Bendrovės tvėrėjai; ponai Karužos, Račkauskas, Jonas Strimaitis, ir kiti. Pasirodo, kad jau per ilgus metus musų pirmųjų "patrijotų" iščiulpta L. A. Bendrovė velka savo kojas.

Kokiu budu imtasi pasipelnyti iš geraširdžių žmonių, kurie sudėjo šiai Bendroviai apie pusė milijono dolerių? Pakanka paimti kad ir šituos faktus: L. A. B-vės tvėrėjai ėmė riebias algas, apart to kolektavo po 10c už parduotus šėrus, ir priegtam ėmė aukštus komisus už tvėrimą visokių bendrovių kaip Lietuvoje taip ir Amerikoje.

Apart visokių komisų ir riebių algų, jie dar už "suorganizavimą" L. A. Bendrovės pasiėmė sau kelis tukstančius akcijų dovanai, kurias vėliaus jie pardavė patrijotiško upo pagautiems Amerikos Lietuviams. Išeina taip, kad labai didelė dalis L. A. Bendrovės turto buvo suvalgyta tos Bendrovės tvėrėjų, ir kada tie tvėrėjai viens po kitam nuo Bendrovės vairo pasitraukė, tai geraširdžiams šėrininkams beliko tiktai apčiulpti "kauliukai". Pavyzdin: Lietuvių Atstatymo Bendrovės pirmose gyvenimo dienose Chicagoje, einanti Olševskio leidžiama "Lietuva" pakriko ir ją pasiėmė leisti Olševskio buvę zeceriai Juozas J. Bačiunas ir Jonas P. Pajauskas. Atmename tuos laikus, kada Šernas buvo išmestas į gatvę, ir jo vietoj užėmė "Lietuvą" redaguoti dabartinis Lietuvos atstovas, p. Balevičius-Balutis. Tuom laiku Bačiunas su Pajausku suorganizavo ir įkorporavo taip vadinamą "Lithuanian Publishing Co.", ir pardavinėjo šėrus. Susižinota su Račkausku, tuom laiku L. Atstatymo Bendrovės "smegenimis", kurs nuvažiavo į Chicagą L. A. Bendrovės apmokamomis lėšomis ir "parduoda" garsiam Bačiunui, L. A. Bendrovės šėrų už $5000.00. P. Bačiunas, už šėrus nemoka pinigais, bet duoda $5000.000 vertės šėrų savo "Lithuanian Publishing Co.", o už tai Račkauskas gauna "reguliarį komisą," $500. Minima bendrovė greit subankrutijo, ir L. Atstatymo Bendrovės rankose esanti Bačiuno "Lith. Publishing Co." šėrai yra neverti nieko. Bet ponas Bačiunas ir dabar turi L. Atstatymo Bendrovės šėrų už $5000.000, o Račkauskas, $500 komiso. Reiškia L. Atstatymo Bendrovės šėrininkams tas "biznis kainavo $5500.00, ir už ati jie nieko negavo apart be vertės popiergalį su gražia auksine žymė ir su Bačiuno, kaipo prezidento ir Pajausko kaipo sekretoriaus parašais.

Kiek panašių "biznių" buvo padaryta, kol kas nežinia. Nuo Sausio 1932 metų Bendrovės direktorium yra Adv. F. J. Bagočius, ir todėl mes, šėrininkai, ir abelnai Amerikos lietuviai laukiame nuo jo, kaipo direktoriaus, kuris turi progą prieit prie knygų, kad jis surastų visus tuos Bendrovės "istoriškus" faktus ir paskelbtų viešai. Aš tikiu, kad keli metai atgal, kunigui Gudaičiui, esant L. Atstatymo Bendrovės pirmininku, jis buvo arba yra parašęs jos istoriją, kuri yra dabartinio sekretoriaus A. B. Strimaičio žinioje. Amerikos lietuviams butų interesinga tą istoriją skaityti, ir manau, kad p. Strimaitis neužtylės nekurių musų buvusių ir esančių "viekėjų aukštus finansiškus darbus, kurie Amerikos lietuviams taip brangiai apsiėjo.

Dabar grįžtant prie praeito seimo. — Neturint kvorumo 1932 m. ir įtariant, kad dabartinis L. A. Bendrovės sekretorius "tyčia" nenori turėti tokio kvorumo, užtaigi buvo išrinkta specijalė komisija gauti pakaitas (proxies). Į tą komisiją įėjo Bačiunas, Ambraziejus ir Dr. Vencius. Komisija (geriaus sakant—komisijos galva) Bačiunas, tuojau išsiuntinėjo visiems šėrininkams ne (proxies), bet įgaliavimus (power of attorney), kurie taip suformuliuoti, kad šėrininkai tiesiog užrašo (assigns) visas savo teisias šėrui ir Bendrovei, netik šėrus, kuriuos šėrininkas dabar turi, bet ir tuos kokius jisai ateityje turės, ir gali netik tokį šėrininką atstovauti šėrininkų susirinkime, bet gali to žmogaus šėrą net ir parduoti iš varžytynių (public auction) arba privatiškai gauti ar negauti pinigus ir tokiam šėrininkui duoti arba visai nieko neduoti. Reiškia, Bačiunas pasinaudodamas, kad jis pateko į komisiją, susirinko sau šėrininkų įgaliavimus pagal savo norą, ir patsai į L. A. Bendrovę yra įdėjęs tik savo subankrutavusios bendrovės šėrus, ir jau yra Bendrovės diktatorius!? Jisai vienas jau turi beveik pusę balsų, ir jei dar daugiau tokiu budu Bendrovės labui pasidarbuos, tai šėrininkai pasijus, kad žmogus, kurs nė vieno cento į L. A. Bendrovę nėra įdėjęs, yra tos Bendrovės savininku.

Birželio mėnesy, šių metų, bus šaukiamas specijalis šėrininkų seimas. Iki tam seimui, iki šiol pakaitų (proksių) niekam neišdavę, turi butinai išduoti, idant sudaryt tą 6,339 trukstančius balsus; bet balsus patartina pavesti ne vienam p. Bačiunui, kaip dauguma iki šiol darė, bet ir kitiem direktoriams, kaip S. Kišonas, iš Barrington, N. J., kurs yra įdėjęs savo $2000., adv. F. J. Bagočiui, kuris turi šėrų už $1100. pinigais, A. S. Trečiokui iš Newark, N. J. ir Juozui Ambraziejui iš Brooklyn, N. Y. (komisijos narys) kurie matomai nuoširdžiai ir kiek galėdami rupinasi, kad L. A. Bendrovės likučius sutvarkyti ir šėrininkams nors kiek dar pagelbėti.

L. A. B. Šėrininkas,
K. Sidabras

Imigrantų Problemos

KLAUSIMAI IR ATSAKYMAI

KAS YRA "LIEN"?

KLAUSIMAS—Ar man negalite paaiškinti kas yra "lien"? Nusipirkau siuvamą mašiną ant išmokesčių, ir dabar randu, kad ant jos yra taip vadinama "lien", ir noriu žinot ką tas reiškia?

ATSAKYMAS—"Lien" yra legališka tiesa žmogaus prieko nors, kuris priguli paprastai kaipo užstatas, del kokios skolos arba reikalavimo. Tokiame atsitikime reiškia, kad siuvama mašina priguli kompanijai iki paskutinio užmokesčio, ir ji gali atsiimti, jeigu tik neužmokėsi mokesčius kaip pažymėta sutarty. Yra kelios rušys šitų "liens".

GLOBĖJAS

KL.—Per kelius metus esu legališku globėju brolio duktės. Tėvai mirę. Ji vos sulaukus 17 metus ketina apsivesti. Ar tas užbaigs mano atsakomumą ar vis turėsiu buti globėju iki sulauks 21 metų?

Ats.—Globa baigiasi su ištekėjimu. Kaip tik ji apsives, turėsi pranešti teismui, kuris tave paskyrė globėju, ir teismas tave paliuosuos. Bet gal turėsi pristatyti paskutinę atskaitą savo užduoties.

KUOMET ŠEIMYNA NATURALIZUOTO PILIEČIO GYVENA UŽSIENY

Kl.—Neseniai įgijau Amerikos pilietystę. Mano žmona ir du vaikai gyvena Europoje, ir negalės atvykti šion šalin per kitus arba dvejus metus. Ar aš kaipo Amerikos pilietis, negaliu tuoj teikti Amerikos pilietybės privilegijas mano žmonai ir vaikams?

Ats.—Tavo naturalizavimas visai nepermaino tavo žmonos pilietybės stovio. Jį vis pasilieka ateive, ir suprantama, kad negali gaut Amerikos pasporto. Tavo du vaikai, kurie, mes tikime, nepilnamečiai, automatiškai taps Amerikos piliečiais kaip tik greitai jie bus įleisti šion šalin nuolatiniam apsigyvenimui (prieš 21 metus jų amžiaus).

ATVYKO KAIP SVEČIAS BIRŽELIO MĖN. 1924 M.

Kl.—Atvykau legališkai kaipo svečias birželio 29 d., 1924 m. ir pasilikau po išsibaigimui mano šešių mėnesių vizos. Ar mane gali išdeportuoti? Jeigu ne, tai ar aš galiu legalizuoti savo buvimą čionais, ir tapti piliečiu, nes mano rekordas šioje šalyje yra kuogeriausias ir pilnas tinkamas. Koks įvažiavimo darodymas yra reikalingas?

At.—Ateiviai, kurie nelegališkai atvyko į šią šalį prieš liepos 1 d., 1924 m. negali buti išdeportuoti del nelegališko įvažiavimo. Kadangi Tamsta atvažiavai tik vieną dieną prieš minėtą dieną, tad turėsi pristatyti atvažiavimo darodymą; jeigu atvažiavai laivu, tai turėsi priduoti laivo rekordą, jeigu atvažiavai per Kanadą, tai vizos numerį turėsi pristatyti ir t.t. Visuose tokiuose atsitikimuose pats ateivis turi pristatyti darodymus. Nors tavęs ir negali išdeportuoti, bet negali legalizuot tavo buvimo. Tikimasi, kad Kongresas neužilgo pavelins buvimo legalizavimą visų ateivių, kurie įėjo arba pasiliko nelegališkai Suv. Valstijose prieš liepos 1 d., 1924 m.

Musų Skaitytojų Žiniai

Šiuomi pranešam gerbiamiem musų skaitytojam, kad "Amerikos Lietuvio" Sieniniai Kalendoriai jau baigiasi; tik beliko į porą šimtų, kuriuos tikimes bėgy savaitės ar dviejų išbaigsime. Užtaigi kviečiame visus musų skaitytojus pasiskubint su savo prenumeratos panaujinimu ir taipgi prašome prikalbint mums vieną-kitą naują skaitytoją, už tą pasidarbavimą mes jusų nepamiršime. Taipgi tie Amerikos Lietuvio skaitytojai, kurių prenumeratos dar dabar nėra užsibaigę ir norėtų gaut Dovanai Kalendorių, patartumem pasinaujint dabar, nes laikraščio terminas bus prailgintas. O jei kurie neišgalėtų tai padaryt, prašytumem įdėt laiškan sidabrinį dešimtuką arba po vieną centą 10 centų vertės krasaženkliais padengimui persiuntimo lėšų.

Naudokitės Proga!

"AMERIKOS LIETUVIS" Į LIETUVĄ TIK $2.

Kurie turi užrašė į Lietuvą "Amerikos Lietuvį" ir jau jų prenumerata yra išsibaigus — prašom panaujint. Taipgi nurėtume paprašyt ir pačių Lietuvos skaitytojų atsikreipt į savo giminaičius Amerikoje gyvenančius, kad jie iš naujo panaujintų arba užrašytų Amerikos Lietuvį.

Amerikos Lietuvio prenumeratos kaina Suv. Valstijose $1.50 Užrubežy—Lietuvoje $2.00.

Dabar pabrangėjus į užrubežį laikraščio persiuntimo kainai, ilgai už dyką siuntinėt negalėsim. Ir kad nereiktų laikraščio persiuntinėjimo sustabdyt, prašome pasiskubint jį atnaujint.

Amer. Lietuvio Adm.
14 Vernon St. Worcester, Mass.

SUSIVIENIJIMAS

LIETUVIŲ AMERIKOJE

Didžiausia Lietuvių Organizacija

307 W. 30 Street **New York, N. Y.**

S. L. A. 372 Kuopos randasi visose didesnėse Lietuvių Kolonijose.

Turtas: $1,404,038.14

S. L. A. turi keturis apsaugos skyrius: $150; $300; $600, ir $1.000
Ligoje pašalpos savaitėje moka: $6.00; $9.00; ir $12.00.

Jeigu jautiesi geru Lietuviu, jei tau apeina tavo šeimos likimas kuomet tu iš šio pasaulio pasišalinsi, jei rupi paties padėtis nelaimei ar ligai ištikus — prisirašyk prie S. L. A. Prie šios organizacijos priklauso visi prakilnųs Lietuviai. Buk ir Tamsta tų prakilniųjų tarpe! Prirašky ir savo mažamečius — berniukus ir mergaites. Informacijų kreipkitės į Centrą aukščiau paduotu antrašu arba į vietinių kuopų valdybas.

SVEIKATOS SKYRIUS

Šį skyrių tvarko ir prižiuri
AMERIKOS LIETUVIŲ DAKTARŲ DRAUGIJA
Rašo Dr. C. Z. Veželis

DANTŲ SVARBA

Dantys yra svarbiausia musų kuno dalis. Jie vaidina svarbų vaidmenį žmogaus sveikatos palaikyme. Vienok ar tik ne mažiausia dėmesio į juos atkreipiame. Žmogus lyg ir nežino turįs dantis, kol jie nepradeda griuti ir skaudėti. Jei skausmas pakenčiamas, leidžia jiems kirmyti ir negalvoja, kad tai kenkia sveikatai.

Kramtyt maistą su sukirmyjusiais dantimis beveik visai negalima, o nesukramtytas maistas vidurius apsunkina.

Maistą sukramtyti dar nepakanka. Reikia jį gerai burnoje palaikyti, kad sumaišius su seilėmis; ypač krakmolinį maistą. Maisto sumaišymas su seilėmis burnoje pagreitina virškinimą viduriuose. Maisto virškinimas prasideda burnoje. Nuo to daug pareina vidurių virškinimas.

Kuo daugiau kąsnosime, kuo ilgiau maistą laikysime burnoje, kuo daugiau jį su seilėmis sumaišysime, tuolengviau viduriams bus suviršinti. Kitaip kietėja viduriai. Supuvę ir skylėti dantys nuodija kuną.

Žmogus, pasijutęs nesveiku, eina pas medicinoos gydytoją, kuris duoda vaistų, kad užmušti mikrobiškus gyvulėlius, arba sunaikinti nuodus, kurie eina iš supuvusių dantų ir surugusio pilvo, kuriuos ligonis gauna į vidurius ir visas kamaraites (cells).

Blogi dantys ir užkietėję viduriai sumažina kuno spėkas ir tuo budu greitai pagauna įvairias ligas.

Žmogaus kraujuje yra balti kuneliai. Jų uždavinys yra sunaikinti bakterijas, kurios įsigauna į kuną ligų gaminimui. Dėl to reikia turėti gerus dantis, nes su blogais, sukirmyjusiais ir sukiužusiais dantimis, negalima gerai sukramtyti maisto ir tuomet sumažėja kuno atsparumas. Sumažėja ir baltieji kuneliai, kurie taip smarkiai kariauja apginti ligonio gyvastį. Tai ištikimiausia armija, kuri visada kovoja, nežiurint kaip sunkiai žmogus serga.

Sukirmiję dantys ne tik mus vargina skausmais, bet ir kitokių nemalonumų daro. Pavyzdžiui, dančiui biski pradėjus skaudėti, kiek pagydžius, sustoja. Sustoja kuomet gyvis (nervas) numiręs. Gyviui numirus apie jo šaknis pradeda puliuoti arba atsiranda votis ir tuos pulius kraujas išnešioja į visas kuno dalis, duodamas priežastį reumatizmui, širdies, įnkstų, akių, nervų ir kitoms ligoms.

Savo praktikoj turėjau visokių atsitikimų. Kartą raštinėn įeina vyras ir moteris su lazdomis. Maniau, kad jie mediko ieško. Vienok atsakė, kad medicinos gydytojas juos čia atsiuntė. Apžiurėjus ligonį, pasirodė, kad ji turi blogus dantis. Patariau visus ištraukti. Sutiko. Užgydžius smegenis, padariau dantis ir nuo to pasibaigė moters vargai. Daugiau krukių nebereikėjo.

Kitas pavyzdys: vyras apie 32 m. amžiaus pajuto, kad akys silpnėja. Kreipėsi pas akių gydytoją. Davė jam vaistų, akinius liepė dėvėti. Vienok tai nepagelbėjo. Vėliau gydytojas pastebėjo, kad jis turi kelis supuvusius dantis, kuriuos pašalinus, akys pasitaisė.

Trečias pavyzdys: vyras ateine pas mane su paralizuotu veidu. Apžiurėjęs burną, suradau, kad jis turi du dantis su votimis. Dantis ištraukus, votis pranyko ir veidas atsitaisė. Tokių pavyzdžių yra daug. Bet čia užteks tų kelių, kad įrodyti, kas dėl blogų dantų gali atsitiktų ir kad gerai ir švariai dantis užlaikant, galima butų išvengti apie 50 nuošimčių ligų.

Suprantama, kad ne tuomet yra laikas galvoti apie švarų dantų užlaikymą, kada jie skauda, bet tuomet, kaip greit jie išdygsta ir ne vien kiekvieną vakarą, bei rytą, juos prižiurėti, bet nueiti pas dantų gydytoją bent du kartu į metus, kad apžiurėtų ir išvalytų, nes patiems žmonėms sunku pastebėti mažus išpuvimus.

Norint turėti gerą sveikatą, reikia turėti gerus dantis.

ROLPH PASIRAŠO DOVANOJIMUS

Gubernatorius James Rolph iš Kalifornijos pasirašo dovanojimus 133 žmonėms, kurie buvo apkaltinti pagal valstijos dabar numirusio prohibicjos įstatymo.

Skaitytojų Balsai

Kaip matau "A. L". redakcija mielai sutinka duoti vietos išaiškinimui Gruodžio 17 d. įvykių. Jau Dr. Rutkauskas pasisakė "A. L". Nr. 2 š. m. čia irgi aš noriu prisidėti savo liuosu žodžiu, nes daug esu dirbęs Lietuvos naudai įvairiose organizacijose ir taipgi aukomis, spaudoje ir visais kitais galimais budais. Jei turėčiau tąjį turtą, kurį besikuriant Nepriklausomai Lietuvai esu padėjęs, tai šiais laikais bučiau gan turtingas žmogus.

P-as Jurgėla, žinoma, kitaip ir negalėjo parašyti to "perversmo" jėgos, nes jis pats jame figuriavo ir taipgi šiandieninės sąlygos jį verčia tai rašyti. Aš esu darbo žmogus, nei prie vienos partijos nepriklausomas ir nelaukiąs iš kur nors jokių priedų nei šiltų vietelių.

Nuo pat pradžios Gr. 17 d. perversmo buvau jo priešu ir dabar juo esu, nes tai padaryta didelė Lietuvai žalai, iš kurios dabar sunku išsiristi. Valdančioji partija — perversininkai dėlei gėdos ir dėlei šiltų vietelių nenori "pasiduoti", nenori šalyje tvarką padaryti vis manydami, kad tai jie sugebės "išmokyti" liaudį, kad juos palaikytų jų visą amželį. Bet liaudis prie demokratybės ir žmoniškumo jau iš pat pradžių pripratus, o kita dar ir rusams viešpataujant, ja ū Lietuvos žmonėms demokratybė ir laisvė rupėjo, taigi ir šiame progreso amžiuje, lietuviai nenuneigs demokratybės, bet jos ieškos ir prie jos laikysis. Jau matome iš Lietuvos laikraščių, kad ir apskričių viršininkai ir karo komendantai nepajėgia sulaikyti valstiečių liaudininkų ir kitų demokratiškų organizacijų darbų; kuopos — skyriai visur tveriasi, visur organizuojasi, taigi ir diktaturai nebus ateityje vietos.

P-as Jurgėla nupiešė prieš perversmo laiką juodais bruožais, bet tai žinoma, jo ir jo vienminčių pasiteisinimai, kurie nepagrįsti jokiais faktais. Nors visi žinome, kad šaltis atgavus laisvę greit negali susitvarkyti, ima laiko; pav. imkime dabar tokią Ispaniją, bet ji susitvarkys ir šalis pakils. Tas pats buvo ir Francijoje ir kitur, tai jau nėra ir kalbos, kad Lietuvoje laimėjus demokratijai, jau but viskas buvę ramu ir auksu išbarstyta. Ne! Reikėjo dar daug darbo, daug jėgų; bet ir per tuos mėnesius Dr. Griniaus ir adv. Sleževičiaus valdžiai pabuvus daug gero buvo padaryta kaip teismuose, ukyje, pramonėje, etc. Ir jei iki šiam laikui, arba bent trumpiau, but pabuvus valstiečių liaudininkų valdžia, tai kraštas, kaipo ukio ir agrikulturos, nebut jautęs nei šios pasaulio depresijos.

P-as Jurgėla ir kiti tautininkų valdžiai duoda daug kredito pastatyme tiltų, gelžkelių ir kitų gyvenime reikalingų dalykų. Bet tai juk jau nuo pat pradžios nepriklausomybės, nuo 1917-1918 metų Lietuva statęs, tvarkęs; tiltai, gelžkeliai, etc. kaip tiktai ir tęsiami dabar prieįus jų eilei, jų programai. Koki valdžia nebut buvus, bet vidujinis gyvenimas turi eiti savu keliu ir savu laiku. Aš galėčiau pasakyti, jog jei valstiečiai liaudininkai but pabuvę iki šioliai, tai dar daugiau but pastatę tiltų, gelžkelių, mokyklų ir t.t. Bet tai but tuščias pasigyrimas, nes tai kaip jau sakiau, tai gyvenimo reikalingumai ir jie turi eit savo keliu ir laiku, kokia valdžia nebus.

Galley 2 Skaitytojų Balsai

Galiu tik pasigirti, jei but demokratija viešpatavus iki šioliai tai but bažnyčia buvus atskirta nuo valstybės, butų buvę daugiau mokyklų, net katalikams butų laisvė įsisteigt savas universitetas, savas mokyklas ir kitoms sektoms-tikyboms, ir t. p. butų leidžiama tai daryti.

Prie šalies užiurėjimo ir valdymo butų prisidėję visi piliečiai, nes tai butų Seimas, parlamentas; butų daugiau judėjimo, daugiau gyvumo, net jau ir Vilniaus reikalai butų buvę daugiau aiškesni, o gal jau ir Vilnių butume turėję savoje nepriklausomoje valstybėje?

P-as Jurgėla patį perversmą nupiešė ne taip, kaip jis ištikrųjų įvyko. Perversmas įvyko politikuojančių karininkų pagelba ir įvyko apgaulingu budu, nes mat buvo ruošiama atžymėti Lietuvos prezidento iškilmės, o karininkai vietoje iškilmių, pasveikinimų, suarštavo, nuvertė, smurtą padarė; negražiau ir nedoriau, negu perversmai įvykę Pietų Amerikos republikose.

Apie tikrąsias perversmo priežastis, patį perversmo momentą ir jo pasekas vien tik tai galės pasakyti Lietuvos žmonės tada, kada jie įgaus laisvę ir laisvai spausdintą žodį ir pasakys su faktais, su išdavomis, o ne taip kaip dabar p. Jurgėla; žinoma, jis rašydamas savus įspudžius gal raudonavo ir gėdinos, bet kada gyvenimo sąlygos priverčia, tai jau gėdos dalykai šalin

P-as Jurgėla but geriau padaręs, kad jis but parašęs kaip einasi dalykai su jo išverstu ir leidžiamu veikalu "Dieve, pasigailėk musų", nes aš pats esu prenumeratorius ir dar kitu įkalbinau, kurie dabar man išmėtinėja, kad jų du doleriai yra žuvę, kad knygos negauna, ir tt.

"A. L". Skaitytojas

Svetimtaučiai Kaipo Namų Savininkai

Jog 51.8 nuošimtis visų svetimtaučių šeimynų Suv. Valstijose turi savus namus ir veda visą namų savininkystę, parodo skaitlynės, kurias ką tik išleido Suv. Val. Cenzos Biuras.

Šeimynų klasifikavimas cenzos tikslui spręstas pagal šeimynos galvos spalvą ir gimimo vietą. Balto svetimtaučio šeimyna yra šeimyna,kurios galva yra baltas svetimtautis žmogus. Žmona gali buti vietinė arba svetimtautė, bet vaikai, gimę šioje šalyje yra balti vietiniai.

Balandžio 30 d., 1930 m. buvo 29,904,663 šeimynos Suv. Valstijose, iš kurių net 20,968,803 arba 70.1% buvo vietiniai (vietinių, svetimtaučių arba maišytų tėvų) 5,736,491 arba 19.2% svetimtaučiai; 2,803,756 arba 9.4% negrai ir 395,613 arba 1.3% kitų rasių.

Cenzos Biuras sako, kad "namas" yra šeimynos gyvenimo vieta, ir tokiu budu, skaitlius namų yra lygus visuomet su skaitlium šeimynų. Kaslink savininkystės, tai namas skaitomas "savas", jeigu pilnai arba tik dalinai užmokėtas.

Iš visų suskaitytų namų 1930 m. 14,002,074 arba 46.8% buvo "savi" namai ir 15,319,817 arba 51.2% randavoti, kuomet 1.9% namų nepažymėta. Iš ukių namų 52.5% buvo "savi" namai ir 44.5% randavoti; iš ne-ukininkų namų, kiton pusėn, 45.2% "savi" ir 33.2% randavoti.

Imant namų savininkystę pagal šeimynų gimimo vietos, randame, kad iš visų baltų šeimynų, 13,224,389 arba 49.5% turėjo savus namus, ir 13,004,800 arba 48.7% randavojo, kuomet 476,105 arba 1.8% neraportuoti. Iš negrų, 669,645 arba 23.8% turėjo savus namus, kuomet 2,050,217 arba 73.1% randavojo.

Augščiausias nuošimtis namų savininkystės rasta tarpe baltų svetimtaučių šeimynų ir antroj vietoj šeimynos, kurių galva buvo baltas vietinis svetimtaučių arba maišytų tėvų. Iš 5,736,491 svetimtaučių šeimynų, 2,968,707 arba 51.8% turėjo savo namus ir iš 5,460,810 vietinių šeimynų, kurių galvos svetimtaučių ar maišytu tėvų, 2,818,006 arba 51.6% buvo namų savininkai.

Buvo 15,507,993 šeimynų vietinių tėvų, ir iš tų 7,437,676 arba 48.0% turėjo savo namus.— FLIS.

SKAITYTOJŲ BALSAI

ATSAKYMAS Į p. J. SEKIO PASTABAS

Pereitame "A. L". numery p. Sekys, neva ramybės delei, barėsi ant manęs už paduotas mano ankstesnėj korespondencijoj apie tulus įvykusius S. L. A Pildomosios Tarybos suvažiavime atsitikimus. Aš galiu p. Sekį užtikrinti, kad tų žinių rinkti aš Hartfordan nevažinėjau, bet viskas kas ten parašyta, paėmiau iš kelių burnų tiesiog čionai, New York'e. Kadangi mano informantai labai rimti ir teisingi žmonės aš jų žodžiams pilnai įtikėjau ir viską taip, kaip man papsakota "A. L". parašiau.

Jeigu p. Sekis, kaipo finansų sekretorius, tvirtina, kad p. Čekanauskas yra kuopai savo duokles pilnai ir laiku užsimokėjęs, tai žinoma aš su juo ginčytis negaliu. Bet štai kas kartais atsitinka. Buvo ir yra atsitikimų, kad kuopos tų surinktų iš narių duoklų Centrui laiku neprisiunčia ir tuomet narys automatiškai tampa suspenduotas. Ar nebuvo tokių atsitikimų? Tik p. Seky, parašyk Centran ir persitikrinsi, ar kartais ir su Tamsta tas neatsitiko?

Lermą kelti yra vienas dalykas, o rimtas argumentas visai kas kita. Ir bandymas man ką tai sąnryšy su korespondencija apie Atstatymo Bendrovę prikergti ir-gi bergždžias darbas.

Tai-gi virš sužymėtais klausimais man p. Sekis nieko negali užmesti. Klaidų pas kitą beieškant, p. Sekys turėtų pats apie save apsidairyti ir turėtų su savo reikalais gana darbo.

Visa mano korespondencija yra rašyta nušvietimo tikslu, kas S. L. A. Centre darėsi ir darosi. Naujasai Sekretorius kaip įdilgintas po raštinę begioja, bet iki šioliai dar nieko mandresnio nepadarė kaip nusisamdė sau pageibininką, kuris iš eilės apsidairęs po raštinę ir pasijutęs ne savo vietoj, kreipėsi į buvusį S.L.A. Sekretorių pagelbos. Kad dalykas butų p. Sekiui aiškesnis — tai turiu pasakyt teisybę: — p. Vitaitis pasišaukė pagelbon D-rą Viniką, o D-ras Vinikas kreipėsi į p. Strimaitį. Taigi S.L.A. prezidentas Gegužis vieton iš karto į p. Strimaitį kreiptis nusisamdė pagelbininkus, kad tą elementarį darbą už jį atliktų. Jeigu kam rodosi, kad tas viskas daroma už dyką, tai tegul sau mano, bet manęs niekas tame neįtikins. Aš gerai žinau, kad žmogus arba bedarbis, arba negana uždirbąs, negali kam nors dykai tarrnauti. UŽDARBIS MATUOJAMAS TIKTAI DOLERIAIS IR CENTAIS. Girdėjau, kad kuomet p. Vitaitis bandė talkon pasikviesti tulą actuary, tai pastarasis už savo darbą pareikalavęs po $100 į dieną. Na, tai taip, o ne kitaip, S. L. A. Sekretoriaus reikalas stovi. Apart to dar, rodos, kad prez. Gegužis skirdamas p. Vitaitį liglaikiniu SLA. centro sekretorium pamiršo jį užbonsuot? O juk tokie reikalai yra atsakingi ir jie neturėtų but pamiršti. Ar ne taip?

Tačiau baigdamas šį rašinį turiu pasisakyt, kad aš esu tik kaipo "Amerikos Lietuvio" reporteris, ir iš etiško atžvilgio savo informantų išduoti negaliu, todėl p. Seky turėsi užsiganėdinti šiuo mano paaiškinimu, nes kitokio budo jusų įtikinimui savo korespondencijos autentiškumu, aš neturiu. **Reporteris**

PERKAME
Lietuvos Laisvės Paskolos Bonus
Kreipkis
Amerikos Lietuvio Knygynas
Worcester, Mass. 14 Vernon St.

LIETUVIAI!
SKAITYKYT ir PLATINKIT AMERIKOS LIETUVĮ

Nupiginta Kaina Knygos

ANGLIŠKAI LIETUVIŠKAS ŽODYNĖLIS
Parankiausias Budas Išmokt Angliską Kalbą
— ir —
VALGIŲ GAMINIMUI KNYGA
Sulig Lietuviškai Amerikoniško stiliaus
Jau Atspausdintos

PARSIDUODA PO $1.00 **ABI KNYGOS SYKIU $2.00**

Visas čią suzymėtas knygas imant nemažiau Vieno Dolerio Vertės, parduosime 25-kiais nuošimčiais pigiau jų kainos, tai yra—jei tamsta išsirinksi $1 vertės knygų, prisiųsk mums tik 75c, o jei išsirinksi už $4. vertės—prisiųsk mums tik $3. Mes jums knygas prisiųsime apmokėdami persiuntimo išlaidas.

77—Marijos Mėnuo. Parašė Julė Pranaičiutė. Puslapių 166. Kaina 50c., dabar ..... 25c.
78.—Valstybė ir Valdžia. Paskaita, iš kulturos istorijos. Puslapių 32. Kaina ..... 10c.
79—Barbarizmas. Parašė Perkunėlis. Puslapių 16. Kaina ..... 5c.
80—Kaip Geriausiai Laidot Numirėlius. Parašė V. Dembskis. Puslapių 29. Kaina ..... 10c.
81—Rateliai ir Planetos. Laimės spėjimai. Puslapių 51. Kaina.... 10c.
82—Ar Vyskupas Valančius Nebuvo Viliugiu Lietuvystės. Parašė V. Dembskis. Puslapių 37. Kaina ..... 10c.
83—Užmušimas Caro Aleksandro 2. Parašė Jonas Gražys. Puslapių 38. Kaina ..... 10c.
84—Kaip Maskolija Persekioja Lietuvą. Parašė V. Dembskis. Puslapių 15. Kaina ..... 10c.
85—3 Istorijos apie: Žmogus Sudija, O Dievas Valdo; Du kartu žudyta; Rastinukas arba Nagarada Teisingumo. Puslapių 121. Kaina 30c., dabar ..... 15c.
86—Istorija Apie Angliorių iš Valencijos. Puslapių 76. Kaina 25c., dabar ..... 15c.
87—Laisvėn Bežengiant. Amerikos Lietuvių Visuotinojo Seimo Istorija. Puslapių 80. Kaina 75c., dabar ..... 50c.
88—Talmudo Paslaptys. Puslapių 45. Kaina 25, dabar..... 15c.
89—Savizrolas. Juokingas Aprašymas. Puslapių 46. Kaina 25c., dabar ..... 15c.
90—Naujos Eilės ir Deklamacijos. Parašė P. P. Mikalauskas. Puslapių 95. Kaina 25c., dabar ..... 20c.
91—Pasaulių Ratas. Astronomiškas aprašymas musų Saulinės Sistemos. Parašė J. Stropas. Puslapių 80. Kanai 25c., dabar.... 20c.
92—Surinktos Dainos iš visos Lietuvos. Parašė P. P. Mikalauskas. Puslapių 128. Kaina 35c., dabar ..... 25c.
93—Musiškiai Užsienyje. Juokingas aprašymas kelionės į Paryžių ir atgal. Parašė M. Parvalkietis. Puslapių 216. Kaina $1.00, dabar ..... 75c.
94—Lietuvoje Europos Karės Metu. Puslapių 77. Kaina 50c., dabar ..... 30c.
95—Svetimų ir nesuprantamų žodžių žodynėlis. Parašė Jurgis Šlapelis. Puslapių 114. Kaina 35c., dabar ..... 25c.
96—Lietuvos Istorija su 5 žemėlapiais. Parašė Antanas Alekna. Puslapių 235. Kaina $1.25, dabar $1.00
97—Pajauta. Lizdeiko Duktė arba Lietuva 14-me šimtmetyj. Parašė Jonas Montvila. Puslapių 468. Kaina $1.50, dabar..... 75c.
98—Istorija apie Amžiną Žydą. Jo kelionė po pasaulį ir liudijimas apie Jėzų Kristų. Parašė Dobilas. Puslapių 15. Kaina..... 10c.
99—Bulvės. Parašė J. Kriščiunas. Puslapių 64. Kaina ..... 10c.
100—Kelionė į Šidlavą. Puslapių 48. Kaina 15c., dabar ..... 10c.
101—Iš kur atsirado musų naminiai gyvuliai ir auginami augmenys. Parašė Šernas. Puslapių 81. Kaina 20c., dabar ..... 15c.
102—Pasakos Pritinkamos Veseliose ir Giesmės. Parašė K. Aleknavičius. Puslapių 63. Kaina 30c., dabar ..... 20c.
103—Iš musų kovų ir žygių. Parašė Dr. Juozas Bagdonas. Puslapių 59. Kaina ..... 15c.
104—Baisusis Milžinas. Moksleivių Vertimas Puslapių 43. Kaina.... 15c
105—Ir Eikim Lietuvos keliu. Trumpos Paskaitos iš Lietuvos Istorijos. Puslapių 78. Kaina ..... 10c.
106—Girtuoklių Gadzinkos, Dainos, Pasakos ir Juokai. Puslapių 31. Kaina ..... 10c.
107—Anykščių Šilelis. Parašė Vyskupas Antanas Baranauskas. Puslapių 16. Kaina ..... 10c.
108—Trys Vaizdeliai. Gedimino Apsilankymas Vilniuje; Miškas ir Keleiviai; Du keliu. Parašė Žemaičių Antanas. Puslapių 14c. Kaina ..... 5c.
109—Šventoji Naktis. Kristaus Užgimimas. Trijų Aktų Operetė. Puslapių 32. Kaina .....
110—Kaip Elziutė Praleido Šv. Jono Dieną. Išleido Kun. A. Milukas. Puslapių 63. Kaina 15c. dabar ..... 10c.
111—Raktas Sveikaton ir Laimen. Parašė Dr. Julius J. Bielskis. Puslapių 64. Kaina 25c., dabar ..... 15c.
112—Klebonas Kaltas. 4 veiksmų komedija. Parašė Telesporas Janušas. Puslapių 35. Kaina 45c., dabar ..... 25c.
113—Lietuvos Geografija su paveikslais ir lietuvos žemėlapiais. Parašė ... Klimas. Puslapių 72. Kaina $1.00, dabar ..... 75c.
114—Paslaptys Lošimo Kazyrėmis, arba vienas iš mierių prieš šiulerius. Puslapių 38. Kaina 25c., dabar ..... 15c.
115—Selemonas. Išskaitymas laimės išmetimas grudo ant Selemono nosies. Puslapių 15. Kaina 15c., dabar ..... 10c.
116—Mylėkite savo priešus! Apysakaitė iš karų su maoriais Naujojoje Zelandijoje. Laisvai vertė A. Kazakauskas. Puslapių 42. Kaina 25c., dabar ..... 15c.
117—Rytai ir Mitai. Iš rusų kalbos vertė J. Jablonskatiė. Puslapių 123. Kaina 50c., dabar ..... 25c.
118—Aritmetikos Uždavinynas. Vadovėlis aritmetikos pradžiai veiksmai su skaičiais visokio didumo. Parašė Pr. Mašiotas. Puslapių 75. Kaina 25c., dabar ..... 20c.
119—Rankvedis laiškams rašyt, arba pamokinimas kaip rašyt laiškus pas tėvus, brolius, seseris, draugus. Puslapių 80. Kaina 35c., dabar ..... 25c.
120—Mokinkimes Rašyt. Mokintis rašyt su paaiškinimais akcentų ir rašto ženklelių. Puslapių 30. Kaina ..... 30c.
121—Kiaulių auginimas ir šėrimas. Parašė Jonas Krisčiunas. Puslapių 88. Kaina 25c., dabar ..... 15c.
122—Lenkų apaštalavimas lietuvoje. Puslapių 264. Kaina $1.00, dabar 50c.
123—Mažas Muzikos Žodynėlis. Sutaisė Mikas Petrauskas. Puslapių 32. Kaina 25c., dabar ..... 15c.
124—Sulaukė. Penkių veiksmų baudžiavos laikų drama su epilogu. Parašė Rapolas Mackevičius. Puslapių 64. Kaina 25 centai, dabar ..... 15c.
125—Stasys Pilka. Jauna kuryba. Puslapių 32. Kaina 20c., dabar.. 10c.
126—Kaip Maskolija Persekioja Lietuvą. Parašė Kun. V. Dembskis. Puslapių 15. Kaina ..... 10c.
127—Išganymas Vargdienio. Parašė Jonas Šliupas. Puslapių 50. Kaina 25c., dabar ..... 10c.
128—Viduriniųjų amžių istorija. Su paveikslais ir žemėlapiais. Parašė P. Lastienė. Puslapių 178. Kaina $1.00, dabar ..... 50c.
129—Biologijos vadovėlis. Parašė M. Stankevičius. Puslapių 164. Kaina 50c., dabar ..... 25c.
130—Bažnyčios istorija. Parašė Kun. J. Staugaitis. Puslapių 178. Kaina 80c., dabar ..... 50c.
131—Hygiena — Mokslas Apie Sveikatą. Puslapių 132. Kaina 55l. dabar ..... 35c.
132—Lietuvaitė. Apysaka. Parašė Juozas Kvietkauskas. Puslapių 296. Kaina $1.50, dabar $1.00
133—Stilistika. Vadovėlis literaturos teorijai. Parašė M. Gustaitis. Puslapių 235. Kaina $1.25, dabar..... $1.00
134—Kiek senovės Graikai ir Romėnai prisidėjo pastumėjimui Gamtos Mokslų priekyn? Parašė Dr. Jonas Šliupas. Puslapių 89. ..... 50c
135—Lenkiškas Angliškas Žodynėlis. Puslapių 71. Kaina 30c
136—Pasiskaitymo Knygelė. Puslapių 68. Kaina 25c
137—Pagrindinė Žemės Ukio Chemija. Puslapių 91. Kaina $1.00
138—Sodžionių Teologija. Parašė J. Gerutis. Puslapių 285. Kaina $1.00
139—Žmogaus Pareigos. Puslapių 245. Kaina $1.00
140—Imtynės Varguolių su Bagočiais ir Socialistų Suvienytose Valstijose Platforma. Puslapių 22. Kaina 20c
141—Lietuviškieji Raštai ir Raštininkai. Puslapių 234. Kaina, apdaruose 75c
142—Suvienytų Valstijų Rankvedys del Informacijos imigrantams ir svetimšaliams. Puslapių 91. Kaina 20c
143—Lietuviai Ar gerais keliais žengiame priekyn? Parašė Dr. Jonas Šliupas. Puslapių 47. Kaina 15c

Siųsdami užsakymus, prašom pažymėt knygų numerius, taip kaip jos sužymėtos šiame kataloge. Visokiais reikalais kreipkitės čia pažymėtu adresu:

Amerikos Lietuvio Knygynas,
14 VERNON ST. WORCESTER, MASS.

NAPOLEONAS I

JO GYVENIMAS ANT ŠV. ELENOS SALOS

Parašė

Jonas Katkus, atsargos leitenantas

JONAS KATKUS

"...Tau, Dieve, dangus, o man žemė." Tuos žodžius Napoleonas liepė iškalti ant tam tyčia padaryto medalio, kurio vienoj pusėj buvo jo atvaizdas, kitoj —Dievo."

(Tąsa)

Aš norėčiau—sakė jis—turėti prie savęs mokytą dvasininką, su kuriuo galėčiau ginčytis apie krikščioniškas dogmas bei kitus tikybinio pobudžio klausimus. Tiesa, tie ginčiai mano tikėjimą daugiau nesustiprintų taip kaip aš dabar į Dievą tikiu, bet kai kuiuose krikščionių tikėjimo punktuose, tai gal but ir sustiprėčiau. O visgi neapsakomai yra malonu artintis prie karsto katalikų tikėjime. Dabar tik vieno man gaila, kad nuo mano dviejų kunigų tuo laiku aš nieko negaliu pasinaudoti. Bet ką bedarysi? Jie man nors šv. Mišias atlaikys ir už tai aš busiu jiems dėkingas". —

Vieną patį didžiausį savo kambarį liepė pritaikyti koplyčiai, kurioj išreiškė norą, kad kas sekmadieny butų atlaikytos šv. mišios. Pamaldų klausyti nieko nevertė, tik pageidavo visų dalyvavimą. Laike pamaldų jis įgaudavo labai gerą upą, nes laikomos šv. mišios ant uolotos salos jam primindavo jo kudikystę. Antra jo nuotaikos pagerinimo priežastis buvo, tai sulig gydytojo patarimo, pats savo jėgomis ėmėsi įrengti prie namo darželį. Tai gal vieninteliis tas gydytojo patarimas ir buvo, kurį Napoleonas rado sau priimtinu. Tas buvo 1820 m. pradžioj. Darželio įrengimas taip jam patiko, kad kaip pats save taip drauge ir visus namiškius vertė keltis į darbą labai anksti ir nuo pat ankystyvaus ryto iki pradėdavo kepti tropikos saulė, nepertraukiamai dirbo. Laike darbų apsirengdavo kolonisto rubais, šiaip gi nuo pat apsigyvenimo ant salos devėjo tik civilius. Nutraukus dienos darbą, paprastai sėsdavo prie bendro stalo pusryčiauti, vėliau ilsėjosi ir užbaigdavo dieną skaitymu arba įvairių klausimų diskusavimu. Taip dirbo apie 3 mėnesius ir per tą laiką jautėsi gana gerai. Bet darbas daržely buvo baigtas, o sykiu su tuo pablogėjo vėl ir jo sveikata. Taip vis sunkiau ir sunkiau sirgdamas, sulaukė 1821 metų. Tų metų atsiustuose laikraščiuose buvo gauta žinia, jog mirė jo sesuo Elzė. Tai buvo pirmas jo šeimynos asmuo miręs. Perskaitęs tą žinią, Napoleonas sušuko "Tad reikia ir man keliauti, nes ji (sesuo) jau rodo man kelią."

Ir tikrai jis praėjo ruoštis ton kelionėn. Jei pirmiau tarpais užeidavo ligos priepuoliai, tai jie buvo vis dar šiek tiek švelnesni, bet dabar pasiekė patį aukščiausiąjį laipsnį. Veidas pageltonavo, akys įdubo, kojos patino, visi pirštai atšalo, viduriai sugedo. Negalėdamas nieko valgyti, vieno mėnesio laikotarpy taip nusilpo, kad netik kad negalėjo iš lovos atsikelti, bet taipjau nepajėgė pats nei skaityti nei diktuoti. Balandžio mėnesio nutarė parašyti testamentą. Visas Napoleono turtas susidėjo iš 4 su puse milionų frankų, kuriuos padalijo tarp visų ant salos esančių savo draugų. Nepamiršo taipat jam atsiųstų kunigų, gydytojo ir tarnų. Ne maža savo brangių daiktų dalį paskirė žmonai Marijai Liudvikai. Nors tiesą pasakius ji, kaipo žmona, Napoleonui nebuvo niekuo užsitarnavusi, tačiau jis norėjo ją išskirti iš tarp kitų kaipo jo sunaus motina. Kol viską paskirste, sutvarkė pereijo keleta dienų. Taipjau išreiškė norą, kad jį palaidotų katalikų tikybos apeigomis. Toks prie mirties ruošimasis, galima pasakyti, kad tikrai pagreitino jo mirti, ir reikia pastebėti kad buvo iš to pasiruošimo labai patenkintas, nes kaip viską užbaigė, tai net su šypsėna savo draugams pasakė:

"Šiandien, kada jau taip sutvarkiau savo reikalus, tai gaila gi butų ne mirti". Kaip ne buvo sunki liga, dideli skaudėjimai, bet išskiriant nuo Dianos kalno šaltinio vandens, nuo kurio jautė šiokį tokį palengvinimą, jokių kitų vaistų nevartojo. "Norėčiau — sakė jis — buti palaidotu savo gimtajam krašte ant Sekvanos krantų arba Ajačijo mieste (svarbiausias Korsikos miestas), bet jei jau lemta butų mano kunui buti nelaisvėj ir po mirties, tuomet geriau ilsėtis prie Dianos kalno šaltinio, kurio vanduo malšino mano skaudėjimus, negu kur kitur". Čia pat akyvaizdoj esantieji su ašaromis akyse prižadėjo išpildyti jo paskutinį norą, nes nieks jau neslepė tikros padėties, kurią gerai žinojo ir pats Napoleonas.

"Jųs visi — tęsė toliau Napoleonas — neužilgo grįžitė į Europą. Jumis ten apgaubs mano garbės šviesa bei jusų pačių garbingas pasišventimo pavyzdys. Busite ten rimti ir laimingi. Aš gi sueisiu su Kleber'n, Desaix'u, Lauess'u, Massen'u, Bessier'u Duroc'u, Ney'-ju!.. (Visi mirę buvę žymus Napoleono generolai). Jie išeis mane pasitikti ir dar syki aš apsvaigsiu žmonijos garbės pasiutimu. Ten prisiminsiu musų žygius, karo menas bus musų kalbos tėma. Tikous taip jau pamatyti Frydriką, Turenną, Kondę, Cezarą, Annibalą... (buvę žymiausieji karo vadai, kokius tik istorija žino). Kad tik ten, kaip čia ant žemės nuo vienu kart susirinkusių karžygių nenusigastų".. Šalia tokios rimtos valandos ta lengva pajuoka, gan galiai sujaudino visus jo draugus. 1 — 3 gegužės jau prasidėjo priešmirtinė agonija. Visą laiką buvo pakilusi temperatura ir neapsakomai jį kamavo mešlungai. Jei tik nors trumpam laikui priepuoliai nustodavo, jo atmintis ir protas vėl sužibdavo pirmykščia šviesa. Tokiose pertraukuose jis padiktavo dvi pastabi apie Prancuzijos gynimą nuo priešo. 3 gegužio pradėjo klajoti. Buvo girdėtis nuolat kartojami atskiri žodžia, kaip "mano sunus"... "kariuomenė... Desaix"... ir kiti. Iš atskirų žodžių galima buvospėti, kad Napoleonas matė prie Marengo išlošto mušio reginį. 5 gegužio jau nebuvo jokios abėjonės, kad ne mirs. Visi namiškiai klupėdami prie lovos, guodžiai į Napoleoną žiurėjo; jis begalo tuo momentu jiems buvo brangus. Anglų karininkai susirinkę paliai jo namą, su didžiausia tyla ir pagarba nuolat budėjo ir visų, ko tik galėjo, klausinėjo apie jo sveikatos stovį. Baigiantis dianai, po mažu su nykstančia gyvybe nyko ir visi jo kentėjimai. Tą dieną, lyg tyčia, nutilo vėjas, lauke pasidarė graži giedra. 5 valandą 45 min. po piet, kada saulė leidosi už vandenyno horizonto ir anglų kanuolių šuviai davė ženklą eiti ilsėtis, tada mažas liudininkų burelis pastebėjo, kad Napoleonas nustojo jau alsuoti ir sykiu su gyvybe jo dvasia, nulėkė Amžinybėn...Visi pabučiavo ja rankas, o Marchandas apdengė kuną ta pačia meline, kuris jis kaipo pirmas konsulas ir karo vadas dėvėjo prie Marengo. Galvą paliko atidengtą.

(Daugiau bus)

KNYGA "KUO AŠ GALIU TIKĖT ŠIANDIEN?" JAU GATAVA

SU PRISIUNTIMU KAINUOJA 25 CENTAI

Pinigus galit siųst krasaženkliais (25 cents stamps) šiuo adresu:

Amerikos Lietuvis, 14 Vernon St., Worcester, Mass.

Čia mes įdedam vertėjo žodį ir liečiamųjų dalykų sąrašą, kad knygų mėgėjas tikrai žinotų ant kiek yra svarbi ir turininga ši "Kuo Aš Galiu Tikėt Šiandien?" knyga. Štai ką vertėjas J. Laukis sako apie šitą knygą.

Šitas p. Pollocko raštas, pirmą kartą man jį beskaitant, padarė į mane be galo didelį įspudį. Ir po dviejų metų tas įspudis neišnyko. Jis žymiai pagilino mano pažiuras į gyvenimą.

Šitame savo rašte p. Pollock iškelia sielos nemarumo klausimą ir aiškiai įtikinamai parodo mokslo šviesoj du dalykus: Dievo buvimą ir žmogaus sielos nemarumą.

Tie, kurie sakosi yra apsišvietę naujovinio mokslo šviesą, bet tikrenybėj yra tik paviršutiniai apsitrynę su mokslu ir tikrojo mokslo neturi, turi drąsos vadyt Dievo buvimą ir sielos nemarumą tamsiais prietarais, kunigų pramanytais pinigams viliot iš nežinėlių žmonių. Bet tikrieji mokslo vyrai neturi šitos drąsos ir visa, ką jie pasako, tai "mes nežinom, ar tie dalykai yra, ar jų nėra."

Nors aš priklausau tik prie apsitrynusiųjų rušies, tačiau man visuomet truko drąsos pasakyt drauge su jais, kad Dievo nėra ir kad žmogus yra toks pat gyvulys, kaip visi kiti, tik savo protu aukštesnis už juos. Aš savo širdyje visuomet linkau prie tų, kurie sako, "mes to nežinom."

Ir tas pasakymas "mes to nežinom" pastato kiekvieną sakantį tą nepasiliaujamo abejojimo padėtin: gal ne, o gal ir taip.

Šitaip abejojančio žmogaus gyvenimas yra nepavydėtinas. Jis nežino kur jam eit: ar sekt neišmintingus gyvulius, patenkinant visas savo kuno įgaidas, ar siekt sielos dorybių, kurios dažnai yra priešingos jo kuno įgaidoms.

Ir čia atėję prie šitų gyvenimo krįžkelių vieni, palinkusieji pirm visa ko savo kuno įgaidas patenkint, paklauso jų balso ir gyvena tokį gyvenimą, kuris dažnai, jei skiriasi nuo gyvulių gyvenimo, tai tik savo nupuolimu ir supuvimu. Kiti, pakilusieji aukščiau savo kuno įgaidų patenkinimo, sako: jei ir yra kitas gyvenimas po mirties, tai jis man dabar nerupi; aš jį atrasiu, kaip numirsiu. Ir jei aš busiu gerai vedęs save čia, šitame žemiškame gyvenime — jei išlaikysiu jo kvotimus, tai negali but dviejų nuomonių apie tai, kad man turi gerai sektis ir kitame gyvenime po mirties.

Šitokia protautė kai kam atrodo labai sveika. Bet arčiau jai prisižiurėjus, jokio sveikumo nesimato joje. Viena, apie gerą pasisekimą kitame gyvenime negali but nė kalbos, jei šitame žemiškame gyvenime nepadedama jam reikalingi pamatai; padėt šituos pamatus yra galima tik tikint, kad tas gyvenimas yra ir kad jis yra tam tikro budo. Antra, žemiškasis gyvenimas, kuriuo yra suprantama kuno įgaidų patenkinimas, yra be galo nuobodus ir net nepakenčiamas žmonėms kilnesnėmis sielomis, jei jis nėra nudažytas sielos džiaugsmais, sukeltais aukšto ir kilnaus idealo siekimu —siekimu prie dievybės tobulumo. Ir trečia, pats žemiškasis gyvenimas nėra įmanomas silpnesniems žmonėms, prie kurių gali priklausyt ir priklauso vienu ar kitu laiku kiekvienas žmogus,—jei jis nėra paremtas sielos dėsniais — teisingumu, meile, gailestingumu, atsižadėjimu savęs. Todel galutinis šito klausimo išsprendimas yra be galo svarbus kiekvienam. Ir šitą išsprendimą skaitytojas ras šitame p. Pollocko rašte.

Bet didžiausia šito rašto svarba ir didžiausias p. Pollocko nuopelnas yra jo nuosekliame išaiškinime Kristaus mokslo. Kristus buvo didžiausias doros mokytojas, kokis kuomet gyveno tarp žmonių, ir trumpas, aiškus Jo mokslas, suvestas į vieną sakinį—Mylėsi Dievą (savo aukščiausią idealą) iš visos savo širdies, o artimą savo kaip pats save — taip plačiai apima žemiškąjį žmogaus gyvenimą, kad žmogui prisilaikančiam jo, nieko kita netenka ieškot savo laimės suradimui ir tikrojo dangaus sukurimui ant žemės. Bet Jo mokslo aiškinimas, kurį girdime bažnyčiose ir mokyklose nėra nė aiškus, nė pilnas. Jis toks neaiškus, kad patys mokytojai to mokslo, laikydami jį neužtenkamu, kartais griebiasi kokio nors izmo (krikščioniškojo socializmo) visuomenės blogybėms prašalint, ir taip iškraipytas, kad didelė dalis jų mokinių — didžiuma inteligentijos — klauso aiškinimo tik kaip paprastos legendos, neturinčios svarbos realiam jų gyvenimui.

P-nas Pollock išaiškina Kristaus mokslą neiškraipydamas jo reikšmės ir kiekvienas, kas ieško teisybės, ras šitą jo raštą labai naudingu sau.

LIEČIAMŲJŲ DALYKŲ SĄRAŠAS

Kuo galiu tikėt šią abejonės gadynę? Kas aš esu? Iš kur atėjau? Kam aš čia esu? Kur aš einu? Koks yra visa to tikslas? Kame yra tikroji teisybė apie "saviraišką" Kam dera džiazas ir virpuliai? Kas yra laimė? Kaip aš galiu žinot, kad aš ją rasiu? Kas yra siela, protas, nesąmoningasis protas, medžiaga?

MIRTIS.—Kas atsitiks su manim po mirties? Kur aš busiu tuojau po mirteis ir kokios bus mano pajautos? Kas bus po metų laiko? Po tukstančio metų? Kas yra dangus? Kur jis yra? Kaip yra su pragaru ir velniais?

KRISTUS. — Ar Jis tikrai gyveno? Kas Jis buvo (ar yra)? Kaip yra su nekaltu prasidėjimu? Kur yra Kristus dabar? Ar Jis "vėl ateis?" Ar yra toks daiktas kaip įsikunijimas iš naujo? Kas buvo Adomas, Budda, Mahometas, ir Mozė?

DIEVAS. — Ar yra Dievas? Kur Jis yra? Kas Jis yra? Ar aš galiu žinot jį asmeniškai? Ar Jis tikrai myli mane asmeniškai? Ar Jis išklauso mano maldų? Kaip reikia melstis, kad malda butų išklausyta?

KURYBA.—Kaip tikrai Dievas kurė pasaulį? Evoliucija? Kaip į šitą klausimą turi žiurėt naujovės krikščionis? Ką Kristus pasakė ir tą ginčą išsprendė? Kaip galima suderint mokslą su tikyba?

GAMTOS DĖSNIAI.—Kas jie yra? Kaip jie sukurta? Kaip suderint gamtos dėsnius su išklausytomis maldomis? Kas yra meilė? Kokia jos vieta gyvenime? Karmos dėsnis — kas jis yra? Ar tavoji karma galima perkeist? Kaip "gerasis" Dievas gali baust ką-nors? Kas yra nuodėmė? Geras ir blogas? Kas atnešė blogą pasaulin! Ar visoms mano kliutims yra priežastis? Kaip aš galiu ją rast ir prašalint?

TIKYBA.—Kas ji yra? Jos santykiavimas su metafizika? Krikščionių tikybos pagrindai? Kur mus palieka šita abejonės gadynė? Pagrindinybė? Naujovinybė? Skepticybė? Kame yra teisybė tarp jų? Kuri pažiura į gyvenimą yra teisinga? Kuri paskiria man kelią prie Dieviškojo plano per jas visas?

Lietuvos Spaudos Biuro Talkos Korespondentų ŽINIOS

NUŽUDĖ BEVIEŠINTĮ AMERIKIETĮ

Pernarava, Kedainių aps. — Gruodžio 3 d. Blauzdžių kaime rastas negyvas, sumušta galva pas motiną beviešįs Amerikos lietuvis Antanas Petrauskas, apie 40 metų amžiaus. Jis motinos prašomas atvyko rugpiučio 12 d. jos reikalų sutvarkyti, nes ją skriaudęs jos augintinis, dukters sunus. Velionis norėjo ukį parduot ir aprupinęs motiną, grįžti į Ameriką, kur paliko savo šeimyną. Policija pravedus tardymą, įtarė velionies motinos augintinį A. Štuikį ir suėmė jį. — **Tsb.**

ČIGONŲ IR SILKIŲ ANTPLUDIS

Jėznas, Alytaus aps. — Pastaruoju laiku apylinkės kaimus užpludo iš kaž kur atsibąsčiusių čigonų buriai. Ukininkai tokiais svečiais baisiai nepatenkinti, nes jau ne vieną čigonai yra apvogę.

Lapkričio 30 d. Jėzno turguje buvo labai pigios silkės, kurių už litą davė net 20. Daug ukininkų silkes pirko ir džiaugėsi jų pigumu, bet pasinaudoti jomis niekas negalėjo, nes buvo supuvę. — **Tsb.**

IŠEIKVOJA LIGONIŲ KASOS PINIGUS

Alytus. — Gruodižo 4 d. padarius reviziją Alytaus apygardos ligonių kasoje rasta 10.826 litų trukumas. Dėl šios priežasties buvo suimtas kasos direktorius Ed. Gylys, kuris tardomas prisipažino, kad pinigus vienas išeikvojęs. Toks pinigų trukumas kasai bus didelis smugis, nes jis yra mažiausia kasa Lietuvoje. Pastaruoju metu ji turi 1.300 narių. Kasos pinigų išeikvojimas labai neigiamai nuteikė jos narius, kurie keikia ne tik kaltininką, bet ir valdybą. — **Tsb.**

ARKLIENA KIAULES ŠERIA

Vandžiogala, Kauno aps. — Keletas asmenų supirkinėja iš apylinkės ukininkų senus arklius po 3 — 4 litus, paskiau odų nuėmę parduoda už 1 — 2 litus. Pirkėjų arklienai netruksta, nes ja ukininkai kiaules šeria. Arkliena esanti dabar pigiausia ėdalas kiaulėms šerti.

PER SEKUNDĘ 25 LITUS UŽDIRBO

Šakiai. — Gruodžio 4 d. Liukų miške eigulis Mockaitis sutiko du vilku, kurių vieną vietoj nušovė, o kitą tik sužeidė. Nušautąjį vilką eigulis atvežė policijai, kuri jam išmokėjo 25 litų dovaną. — **Tsb.**

GILIAI BUVO VANDUO

Raguvėlė, Panevėžio aps. — Vietinė pieno perdirbimo b-vė išgręžė pieninės reikalams artezianinį šulinį 43 metrų gilio.

MAŽIAU SVAIGALŲ GERIA

Šakiai. — Nors dabar ir atpigo degtinė, bet jos čia mažiau geria, kaip pernai. Dėl vartotojų stokos, sekančiais metais užsidarys čia vienas traktierius ir vienas klubas. — **Tsb.**

KELERIOPAI APVYLĖ UKININKUS

Mažeikiai. — Ukininkų draugijose trukumai ant trukumų: pirmiausiai jie buvo pastebėti pieninėj, paskiau smulkaus kredito dr-joj, o dabar ir žemės ukio dr-joj. Smulkaus kred. drja savo nariams jau išsiuntinėjo raginimus nuostoliams padengti. Kiekvienam nariui nuo skirto kredito 1.00 litų nuostolių teks padengti apie 170 litų; narių dr-joj yra per 400. Dar skaudžiau mokėjimai palies žemės ukio dr-jos narius, nes ten, kalbama, trukumų esą apie 130 tukstančių litų. Ukininkai tuo yra labai susirupinę ir bara tuos, kurie jų turto nuo blogos valios žmonių neapsaugoję. **Tsb.**

REIKALINGA SKERDYKLA

Sudargas, Šakių aps. — Vietiniai pirkliai daug perka gyvulių ir paukščių, kuriuos piauna, nesant skerdyklos, lauke. Paskiau mėsą pardavinėja Ramoniškių pereinamajam punkte Vokietijos piliečiams. Dėl nesutvarkyto gyvulių skerdimo tenka priekaištų ir šiaip nesmagumų mėsos pardavėjams prisiklausyti. — **Tsb.**

DEGTINEI PINIGŲ SUGEBA RASTI

Miroslavas, Alytaus aps. — Neseniai Miroslavo klebona prašė jaunųjų porelė, kad juos sujungtų "kreditan", esą dabar didžiausis krizis ir aiški pinigų stoka. Klebonas patikėjo. Išėję iš klebono jaunavedžiai tuoj pasileidė linksmi į degtinės krautuvę, kur jų jau laukė paruošta degtinės pintinė. Degtinės bargan neprašė, bet tuojau sumokėjo pinigus. — **Tsb.**

MOKSLO NAUJIENOS

ŽMOGAUS IR GAMTOS IŠRADIMAI

Musų šimtmety, vadinamąjame technikos amžiuje, daug kas sukuriama bei išrandama. Sakoma, žmogus pralenkia gamtą, jo išradimai esti labai tobulųs. Taip sakydami nė nesuprantame, kad ir gamta turi jau nuo amžiu užpatentuotų išradimų, kurie žmonių vėliau tebuvo savo reikalams pritaikyti. Leiskim, kad ir mus stebinąs povandeninis laivas yra sugalvotas tik nusižiurėjus į bangžuvį. Ji yra sausumos gyvulys, bet prisitaikius gyventi vandeny. Kai bangžuvis pasineria į vandenį, ji, kaip ir povandeninis laivas, turi pasirupinti sau deguonies atsargai, kad neužtrokštų. Ir iš tikrųjų ji turi tokį sandėlį, vadinamą "retia mirabilia," į kurį susikrauna prieš pasinerimą į vandenį deguonies atsargai. Šis sandėlis sudarytas iš plačiai išsišakojusių Arterijų ir kapiliarinių (plonųjų) kraujo indų sistemos, kuriuose laikosi deguonies prisotintas kraujas; šiuo krauju bangžuvis ir naudojasi tada, kai pasineria vandenin. Gi iškilus į paviršių — ji vėl savo deguonies rezervuarą papildo. Lygiai taip, kaip ir povandeninis laivas.

Mus bauginą ateities karai baisiomis, nuodingomis dujomis. Tuo tarpu gamtoje vabzdžiai jau seniai dujas pažįsta ir jomis "bombarduoja" savo priešus. Yra kelolika vabalų rušių, kurie, jiems pavojui esant, paleidžia nuo savęs aštrių dujų kvapą. Ir jei vienu kartu taip "bombarduoja" keletas vabzdžių, atrodo lyg šaudytų ištisąs burys kareivių. O kiekvienas tokių vabzdžių gali be sustojimo šauti 10—12 kartų ir atrodo, kad jis nuo seno jau vartoja revolverio bei Mašininės kanuolės mechanizmus.

Gana įdomus prietaisas, kuriuo musų proseniai, o ir dabar Amerikos kaubojai naudoja laukiniams arkliams gaudyt—tai lasa (virvė su kilpa). Su tokia lasa Australijoje randama voras, kuris kabodamas prie savo vortinklio, laiko naguose maždaug 4 centimetrų (apie 10 colių) ilgio sulelį, kurio galas suvilgytas limpančio skysčio lašu. Kai tik netoli jo lizdo pasirodo vabaliukas, tai voras vikriai meta savo lasą (virvę su kilpa), vabalėlį pagauna ir limpačio skystimo lašu jį dar stipriau prie jos pritvirtina. Paskui taip sugautą vabzdį jau naudoja maistui.

Ne mažiau įdomus yra ir paukščio kojos mechanizmas. Paukščiai įpratę miegoti ant medžių šakų ir miegodami jie taip tvirtai ant jų laikosi, kad niekada nenukrenta. Atrodo, kad paukščiai turi labai budriai saugotis, kad užmigę ir užsimerkę nenukristų. Tačiau jiems ten didelio budrumo nereikia. Gamta čia jiems specialiai patentuotą išradimą davė. Pirštus judinančioji sausgyslė eina beveik išilgai visos kojos ir viršutinėje jos kulšyje ji pavirsta raumeniu. Ši sausgyslė eina per kojos kelią, spirelės pavidale apsuka apatinę kojos dalį ir paskui nueina į užkulnį. Delei to, kad sausgyslė surišta su prieš ją esamais sąnariais, koją sulenkiant, raumenis ir sausgyslė išsitempia. Miegot atsitupęs paukštis sulenkia savo kojas, įsitempusi sausgyslė patraukia pirštų sausgysles ir pirštai patys susitraukia, apkabindami tupimąją šaką (ar kartelę). Tuo budu paukštis esti automatišku prietaisu pritvirtinamas ant tupimos šakos. Kalbamosos kojos sausgyslės įsitempimas daro ir tat, kad vištos pištai susitraukia kiekvieną kartą, kai vaikščiodama višta pakelia koją nuo žemės.

Dargi daugelis iš musų valgydami kasdien kiaušinius nė nepagalvoja, kad vis del to čia gana painus mechanizmas. Jei kas pasižiurėdamas, domėdamasis valgė skystai išvirtą kiaušinį, pastebėjo, kad baltyme, abiejuose kiaušinio galuose randasi įvijai, spirališkai susuktos virvelės, einančios nuo trynio prie lukšto. Šie baltymo raiščiai palaiko savo vietoje kiaušinio trynį. Todel kiaušinį vartant, ritinėjant, trynys paslieka savo vietoje—jis visada esti atsisukęs vienu šonu į viršų. Trynys pluduriuoja baltyme, kaip balastu apkrautas laivas, kuris visada nori išsilaikyti stačias. Trynio balastas (sunkioji dalis) yra jo apatinėj pusėj susigrupavę riebalų rutuliukai. Viršutinėje, lengvesnėje dalyje esti gemaals, iš kurio išsiperi viščiukas. Tad gemalas visada esti prie kiaušinio paviršiaus — ar kiaušinį padėsi ant vieno ar ant kito šono. O tat ne be reikalo sutvarkyta: kiaušinio gemalas tuo budu vis esti arčiau pereklės kuno ir gauna daugiau reikiamos jam šilimos.

Visi, tur but, esame pastebėję plokštų įdubimą platesniame kiaušinio gale (gerai tat matosi išvirtame kiaušinyje). Kam ta duobutė reikalinga? Čia duobutė eina oro rezervuaro, atsargos sandėlio pareigas. Viščiukas išauga kiaušinyje taip, kad jo galva atsiranda platesniame kiaušinio gale. Ir kai viščiuko plaučiai iki tiek išauga, kad jam jau yra reikalingas oras kvėpavmui, tada jis savo snapuku praduria ploną plėvelę ir, dar budamas kiaušiny, įtraukia buvusį duobutėje orą. Nuo to jis žymiai sustiprėja ir pradeda energingai kalti kiaušinio lukštą (kevalą). praduręs jame skylutę, jis jau gali kvėpuoti lauko oru. Bet čia irgi vienas gamtos patobulinimas jam labai naudingas. Juk viščiuko snapukas šiuo metu dar labai silpnas ir minkštas ir todel nepaiegtų pramušti kieto kiaušinio lukšto. Tas prietaisas, tai ant snapuko galo išaugęs kietas, kaip akmuo, smaigaliukas, kuris vėliau, viščiukui augant, nukrinta. Vadinas, gamta šiuo atvėju sukuria prietaisą ypatingam tikslui. Jis vartojamas svarbiam reikalui ir tik vieną kartą — vėliau numetamas.

Dar ir daugiau įvairybių čia galėtume prirašyti, rodančių, kaip žmogus turėjo mokytis ir stebėtis iš gamtos ir paskui savo tikslams tą panaudoti. Bet, gi, jei kuriais atvėjais jis — žmogus — ir pralenkia gamtą, lekia greičiau, važiuoja, siunčia žinias per tukstančius mylių, vis del to daugelyje dalykų gamta vis viršija. Žmogus dar nėra nė tiksliai ištyręs nė pagrindinio gyvo organizmo narvelio — celės, tad ką kalbėti apie tokios komplikuotos mašinos sudarymą, kokia yra pats žmogus?.. Na, apie tai gal kitą kartą pakalbėsim.— K.

SENAI LAUKIAMA
Valgių Gaminimo ir Namų Prižiurėjimo
Knyga Jau Gatava
Joje Telpa Apie 400 Receptų Del Gaminimo Įvairių Valgių
Puslapių 173. Su paveikslais
Kaina su prisiuntimu $1.00
Sveikatos atžvilgiu ta knyga turėtų rastis kiekvienoj Lietuvių Šeimoj
Užsakymus siųskite šiuo adresu:
AMERIKOS LIETUVIS
14 Vernon Street — Worcester, Mass.

RUDUO

Už mano lango
per kiaurą dieną
nuo stogų
į liugnus
vanduo skambina serenadą,
o vėjas kartais pritaria.
Ruduo
į mane įsimylėjo:
mane jis
visur persekioja,
į savo purviną glėbį
gaudo
pasisukusią koją.
Nesiboksuoju, bet
minkau
motiną žemę;
skliautai aptemę, —
ruduo.
O tuo tarpu,
kaip ant rankos karpa,
širdyje
auga
akmuo.

* * *

ŽIEMA

Gražu pasaulyje!
Štai,
pirmas sniegas —
kaip milteliai
sielos dantims valyti...
Bet tu,
ilgėjimų didžių
širdyje pašine mažyti,
vis tiek nenurimai...
Ir klausiu aš savę:
"Ar tu žinai
kuomet
užklos žiemos vata
tau kruvinąją širdį
ir bus ji nebe ta?"
Ak, —
ir pro baltą vatą,
kurią akis už langa
mato —
tebesisunkia
gėla.
Štai,
pirmas sniegas —
atseit: žiema
(taip pat į širdį)
atėjo
vėla!

Arėjas Vitkauskas

SKAITYKYT ir PLATINKIT AMERIKOS LIETUVIO LIETUVIAI!

5,000 Skaitytojų Vajus Baigiasi; Pasiskubinkit Gaut Dovanas!

Kas dabar užsirašys "Amerikos Lietuvį" metams ir prisiųs $2., tas gaus DOVANAI $2.40 vertės Istoriją Žymiausių Europos Tautų Kariavusių Senovėje ir Pasaulinėje Karėje su Lietuvos Kariuomenės Priedu. Su Žemėlapiu. 193 dubeltavi puslapiai — pavieniai su priedu, 456 puslapiai. 134 paveikslai.

Apie tos knygos vertę, kurioje tilpsta Istorijos Žymiausių Europos Tautų Kariavusių Senovėj ir Pasaulinėj Karėj, daug čia nekalbėsim, tik trumpai pažymėsim, kad iš joje aprašytų kariškų baisinybių daug nepaprastų įspudžių įgysit, daug iki šioliai jums nežinomų dalykų patirsit.

Čia talpinam tik kai kuriuos paveikslus, tilpstančius Istorijoje Žymiausių Europos Tautų Kariavusių Senovėje ir Pasaulinėje Karėje. Gi tilpstančias prie paveikslų istorijas Paliekame Dovanų Knygoje del tų, kurie taps "Amerikos Lietuvio" skaitytojais.

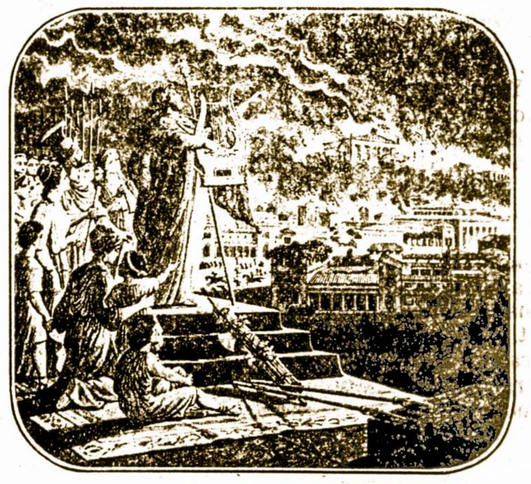

Neronas, vienas iš blogiausių Romos imperatorių skambina kankles laike degimo Romos miesto.

Imperatorius Fredrikas Barbarossa, prigeria bandyme pereiti per upę Palestinoje, į pabaigą 12-to šimtmečio.

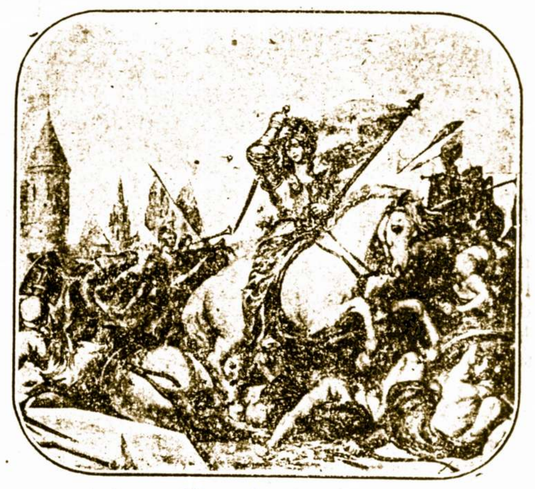

Orleano Mergelė, Joanna d'Arc

Didėji salė Versailles palociuje

Galileo, garsus italų mokslininkas mokina, kad žemė sukasi aplink saulę.

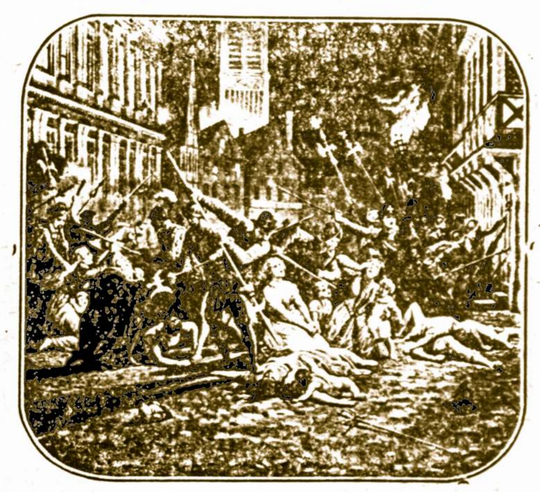

Skerdynė protestonų, šv. Baltromiejaus naktyje, 1572 m.

Tos knygos padarymas lėšavo virš dviejų tukstančių dolerių ($2,000.) Bet dabar, norėdami "Amerikos Lietuvį" išplatint, atiduodam ją savo skaitytojams už DYKĄ. Užtaigi kviečiame visus musų skaitytojus ir rėmėjus ateit mums į talką išplatint "Amerikos Lietuvį" tarpe čia bei užsieny gyvenančių savo draugų pažįstamų. "Amer. Lietuvio" prenumeratos kaina užsieny truputį didesnė, todel maloniai prašome jos prisilaikyt: į Kanadą—$2.50; į Lietuvą — $3.00 metams, su Dovanomis ir persiuntimu.

Jeigu kam ir nepasisektų prikalbint mums vieną - kitą naują skaitytoją, tai prašytumem nors sau pasinaujint ant ilgesnio laiko; DOVANOS vis tiek bus prisiųstos už Jusų pasidarbavimą, o sykiu ir už palaikymą Lietuviškos Spaudos Reikalų. Rašykite —

AMERIKOS LIETUVIS
14 VERNON STREET, —— WORCESTER, MASS.

Vietos žinios

Pasidalinimui Drabužių Savaitė

Kadangi šią žiemą buvo nepaprastai daug reikalavimų iš Worcesterio labdarybės įstaigų del visokių rušių šiltų drabužių, buvo reikalinga šauktis miesto gventojų pagelbos ir surengt vajų surinkimui naudotų drabužių, kurie bus išdalinami nelaimingiesiems. Nuo sausio 29-tos dienos, paskirta kaipo Pasidalinimo Drabužių Savaitė.

Visos viešosios mokyklos, ugniagesių stotys ir policijos stotys bus surinkimo punktai išaugtiems ar panešiotiems drabužiams, kuriuos laimingesni piliečiai yra prašomi surinkt. Automobiliai ir t r o k a i paskolyti šiam tikslui surinks ryšulius iš šių vietų ir nuveš į centralinę vietą, kur drabužiai bus išskirstyti ir išdalinti tarp labdarybės įstaigų, kurios suteiks neturtingiem žmonėm. Jeigu kas norėtų gali prisegt kortelę su vardu kokiai įstaigai paskiria, gi kitaip drabužiai bus išrinkti miesto labdarybės dr-jų išpildymui prašymų, kuriuos gauna nuo nukentėjusių nuo bedarbės. Biedniemsiems labai reikalinga šiltų drabužių, apatinių, batų, paltų, užklodžių ir vaikams drabužių. Taigi miesto gyventojai prašomi surinkt kiek galima atliekamų drabužių ir atnešt į artimiausią mokyklą ar ugniagesių stotį. Jusų auka kam nors atneš patogumo ir prašalins kentėjimą.

Sekančios labdarybės įstaigos išdalins drabužius: Suvienytos Labdarybės draugijos, Distrikto Slaugytojų draugija, Žydų Labdarybės Draugija, Suvienytos Švedų draugijos, Švedų-Suomių draugijos ir Distrikto Labdarybės draugija.

Laiškas Lietuvių Aviacijos Dienos Reikale

Sekantis l a i š k a s yra ypač svarbus toms draugijoms, kurios ėmė dalyvumą Lietuvių Aviacijos dienos parengime Worcestery. Sekantis laiškas liudija apie priėmimą pasiųstų pinigų: gruodžio 15-tą, 1932 m. S. J. Purvinskas, Aviacijos Dienos Rengimo Iždininkas, 41 Plantation St., Worcester, Mass.

Gerb. Tamsta:

Šiuomi tariu ačiu už J u s ų laišką ir už čekį s u m o j e Jusų laišką ir už čekį sumoje $96.00 kaipo auką nuo Aviacijos Rengimo Komiteto, Worcester, Mass. del parėmimo pirmojo Lietuvių Lakunų skridimo per Atlantikos vandenyną iš New Yorko į Kauną. (Pasirašo)

J.Krotkas, kasierius

Fonde buvo $96.96, gi pasiųsta $96. Persiuntimo išlaidų buvo penki centai, tai devyniasdešimts vienas centas liko. Sutinkant Aviacijos Dienos komitetui likusieji centai paskirti Vilniaus Vadavimo kason.

Aviacijos Rengimo Komitetas

Du Lietuviai Išvyko Lietuvon

Andrius Kulokas, kurs per daug metų užlaikė batų taisymo dirbtuvėlę, kartu su Mykolu Dubinsku išvyko Lietuvon. Trečiadienį, 10:30 valandą ryto abudu sėdo į traukinį Worcestery ir po pietų jau buvo New Yorke. Vakare sėdo į laivą Manhattan, o vidurnakty laivas pradėjo kelionę per jures. Andrius Kulokas važiuoja aplankyt savo tėvą į Inkištų kaimą, Seinų apskrities, Mykolas Dubinskas vyksta į Lietuvą pas savo šeimyną kuri gyvena Kalvarijos mieste, Mariampolės apskrities, Lietuvoj. Į Worcesterio stotį atėjo didelis giminių ir pažįstamų skaičius išleist tuo du keleiviu ir palinkėt jiem laimingos kelionės.

Kelionės reikalus ir dokumentus parupino "Amerikos Lietuvio" agentura.

Specialės Pamokos

Dabar yra registruojama mokiniai del pamokų Generalio Mokslo skyriuje, Y. W. C. A., 6 Chatham gatvės. Ypatingo įdomumo yra pamokos praktiškos anglų kalbos ką dėsto panelė Dolores G. Magwood. Mokiniai, kurie lankysis į šias pamokas susirinks antradieniais, 7-tą valandą vakare ir panelė Magwood pagelbės moterims ir merginoms geriau vartot anglų kalbą, taipgi išmokins teisyklišskai rašyt ir skaityt. Gramatika, ištarimas, parašymas ir skirsnelių mokslas yra tarp įvairių dalykų ką jos mokysis, nes jie ypatingai svarbus moterims, kurios nujaučia, kad jų vaikai jąs pralenkia. Pamokos francuzų, vokiečių ir ispanų kalbose bus taipgi duodamos toms moterims, kurios nori mokėt daugiau negu vieną kalbą. Ponia Louise Sprague Eatch duoda speciales p a m o k a s apie Išsireiškimą trečiadieniais, 6:30 valandą vakare. Šiose pamokose bus mokinama kaip save užsilaikyt ir kalbėt su maloniu balsu.

Moterim, kuriom įdomu kodel žmonės daro taip, o ne kitaip, bus duodamos pamokos apie žmonijos Geografiją antradienio vakarais pradedant sausio 31, 7:30 valandą vakare. Panelė M. Katarina Roberts duos šešias neformališkas paskaitas apie Geografiškų Apylinkių Įtakas ant žmonijos. Šiose paskaitose ji parodys kaip geografiška įvairų giminių padėtis daug turėjo bendro prie šių tautų vystymus pagal skirtingus bruožus.

Registravimai šiom paskaitom ir kitom dabar yra siulomi per Y. W. C. A. generalį mokslo skyrių ir galima p a d u o t vardus prie Informacijos deskos. Pamokos nėra skiriamos vien tik narėms, bet yra atdaros bile merginai ar moteriai, kuri yra susidomėjusi tomis temomis. Generalio Mokslo skyriaus tisklas yra suteikt tokias pamokas kokias moterys nori ir visuomet priimama prašymai naujoms pamokoms.

ŠTAI JAU IR ČIA

"Aušrelės" minstrel vakaras, įvyks sekmadieny, sausio (Jan) 29-tą d. Lietuvių Kliubo Svetainėj, 12 Vernon g-vės kaip 7:30. Programe ima dalyvumą "Aušrelės" choras, orkestra, solistai, negrai, žydai ir daug visokių įvairumų. Įdomiausia bus du pusbroliai, kurie kaip geri juokdariai pajuokins ne tik su savo talentais, bet ir su savo išvaizda. Jaunesnis yra septynių pėdų nykštukas, o vyresnis 4-rių pėdų milžinas. Worcestery niekas dar nėra matęs tokių milžinų. Juodu tikrai atsilankys, tai kas norėtų persitikrint ir pamatyt, tai prašome atsilankyt į "Aušrelės" minėtą parengimą. Užprašo visus worcesteriečius ir iš artimesnių miestelių lietuvius.

Aušrelės" choras, kuris išpildys didesnę programos dalį susideda sekančiai:

Anielė Stepšiutė
Ona Dirvelienė
Julė Bekešiutė
Julė Aliukienė
Tesė Skendeliutė
Julė Dailydukė
Marijona Kamandulienė
Marijona Gladžiutė
Sofija Stankiutė
Petronė Zinkiutė
Ona Tamkiutė
Anielė Geruliutė
Julė Juškiutė
Ona Budinavičienė
Ieva Geruliutė
Alena Lukošiutė
Alena Kulokaitė
Katarina Geruliutė
Alena Pupeliutė
Anielė Lišauskiutė
Ona Laurinaičiutė
Marijona Senkiutė
Margarieta Aliukoniutė
Marijona Aliukoniutė
Bijanka Bukiutė
Sofija Mozuraičiutė
Marijona Kupsčiutė
Marijona Zinkiutė
Ona Šimankauskiutė
Ieva Kupsčiutė
Emilija Dapkiutė
Antanina Kvaraciejutė
Julė Rogliutė
Paulina Laurinaičiutė
Sofija Dailydukė
Magdelena Grigaliutė
Vincas Dailyda
Jonas Stepšys
Jonas Emkus
Juozas Kamandulis
Pranciškus Šimkus
Jonas Norkaitis
Mykolas Gražulis
Juozas Šimankauskas
Antanas Janušionis
Petras Baranauskas
Antanas Jesiunas
Pranas Stepšys
Adomas Žaliauskas
Antanas Domeika
Julius Bačkauskas
Pranas Čepkauskas
Liudvikas Daugela
Pranas Liubinas
Juozas Tamkus
Kazys Budinavičius
Albinas Metrikas
Juozas Petronis
Alekas Butkevičius
Pranas Beinorius
Simas Pečkauskas
Jonas Urbikas ir
Antanas Aliukas

Kaip matot, tai gražus burys menininkų, kurie i š p i l d y s "Minstrel" spektaklio programą, 29 dienoj sausio.

Policijos Viršininkas Reikalauja Atydžiai Sekt Komunistų Veikimą

Policijos Viršininkas Thomas F. Foley reikalavo, kad šiame mieste komunistų veikimas butų atydžiai sektas; nes jie, anot jo, nuolat kelia suirutes prie Miesto Rotušės, Rotušės parke, policijos įstaigose ir pačiame mieste. Ikišioliai, turint reikalą su komunistais, policija ir teismo valdininkai buvo nuolat trukdyti del stokos kompetentiškų įrodymų jų kaltės. Kadangi komunistai budami areštuoti atsisakė duot save kvost, todel policijos rekordai b u v o palikti nepilni. Policijos viršininkas davė tokį įsakymą policijos komandieriams: "Prašau visų policijantų atydžiai sužinot visus komunistų veikimus, kaipo pavienių teip ir grupių, ir paduot raportą laikas nuo laiko. Tas, kuris pasirašo žemiau priims šiuos raportus ir palaikys del naudojimo ateity.

Pereitą ketvirtadienį, Bernard Creegan ir Henry Grossman buvo suareštuoti už sukėlimą betvarkės prie miesto rotušės. Ištyrinėjant įvykį paaiškėjo, kad šie du vyrai buvo nariai delegacijos iš 10 darbininkų, kurie norėjo pasitart su miesto Labdarybės Direktoriais, bet nebuvo įleisti į Miesto Rotušę antrą kartą.

JONAS PRANAITIS PALAIDOTAS

Jonas Pranaitis, 36 metų, mirė po ilgos ligos savo brolio namuose, 350 Millbury gatvės. Laike pasaulinės karės, jisai kariavo Europoje su J. V. armija ir buvo Amerikos Legiono nariu. Apart savo brolio Juozo, jisai palieka savo tėvus Antaną ir Agotą Šimokaitę Pranaičius; du kitu broliu Vincą ir Antaną Pranaičius. Jisai buvo palaidotas ketvirtadienį, su bažnytinėmis apeigomis ir iškilmėmis kaipo J. V. kareivis. Iškilmingos mišios buvo laikomos Aušros Vartų bažnyčioj ketvirtadienio ryte. Karstą nešė kareiviai, dauguma iš jų svetimtaučiai. Buvo atstovybė iš Amerikos Legiono. Palaidotas Šv. Jono kapinėse.

DRAUGIJOS METINIAI ŠOKIAI

Lietuvių Ukėsų Kliubo svetainėje, šeštadienio vakare, sausio 28-tą dieną, įvyks Šv. Vardo Jėzaus draugijos metiniai šokiai. Šokiai bus labai linksmi ir visiem užtikrintas kuo linksmiausias laikas. Šių šokių rengėjai kviečia visus lietuvius atsilankyt ir paremti šios draugijos parengimą. Parengta viskas kuo puikiausiai svečiams. Šokiai prasidės pusė po septintai valandai ir tęsis iki vėlumos. Įžanga vyrams 35 centai ir moterims 25 centai. Visi kviečiami atsilankyt. **J. L.**

PILIEČIŲ KOMISIJOS SUSIRINKIMAS

Worcesterio Lietuvių Piliečių Kliubo komisijos susirinkimas įvyks vasario 2-tą dieną, trečiadienio vakare, Lietuvių Ukėsų Kliubo svetainėje. Susirinkimas prasidės lygiai 8-tą valandą vakare. Visų draugijų atstovai malonėkite butinai ateit, nes turime svarbių klausymų aptart. Teipgi turime išrinkt valdybą šiems metams.

F. Skliutas

KUPIŠKĖNŲ ORGANIZATORIUS WORCESTERY

Šiomis dienomis J. Kulis buvo atvykęs Worcesterin, nusiskundė, kad virš $700. susinktų Kupiškėnų Kliubo žlugo banke, kuris pereitais metais subankrutavo. Rodė ir bankinę knygelę. Apgailėtina. Bet ką padarysi... Jei surinkti pinigai butų tuojau Lietuvon siunčiami, o ne į banką ant nuošimčių dedami, tokis dalykas rodos nebutų įvykęs. Bet, ką-gi daryt?...

DR. KAŠKEVIČIAUS PASKAITA

Pereitą savaitę Endicott svetainėje buvo surengta paskaita apie sveikatą. žmonių prisirinko apipilnė svetainė. Paskaita kaipo paskaita, yra visgi svarbu išgirst. Paskaitos tėma daugiausiai buvo nukreipta apie lyties dalykus ir veiksmus, kuriuos preligentais gana atvirai išdėstė. Tačiau pasipylė gana riebių klausimų kalbamu dalyku. O ką darysi, reikia į juos atsakyt. žinoma buvo atsakyta. Tačiau kiekk teko nugirst iš publikos, tai didžiuma klausytojų nebuvo patenkinti ir skaitė nenormališkais kaikuriuos jo patarimus lities klausime. **Rep.**

NAUJA MADA LAIKRAŠČIAI UŽRAŠINĖJAMI

Pereitą savaitę svečias J. Kulis iš Chicagos, buvo užėjęs į Lietuvių Piliečių Kliube bunantį parengimą, kalbino užsirašyt "Vienybę" o priedo siulė Trejas Devynerias, Arbatėlę ir užsigardinimui Pilsu. Ir aš buvau dovanomis užinteresuotas, bet pabijojau, kad pilvelis nesuskaudėtų. **Šnipukas**

VIENINTĖLĖ WORCESTERIO LIETUVIŲ LAIVAKORČIŲ IR PINIGŲ SIUNTIMO AGENTŪRA

Parduodam Laivakortes keliaujantiems į Lietuvą ir atgal. Pagelbėsim išgaut Pasus. Vizas, Sugrįžimo Leidimus, Afideivitus ir įvairius kitus dokumentus. Siunčiam pinigus Lietuven Doleriais arba Litais. Visus viršminėtus reikalus atliks Jums Juzė Leonaitė, viena iš prityrusių lietuvaičių, kuri pati nesenai važinėjo Europeje ir žino visas kelionės smulkmenas. Gali užtvirtint svarbius dokumentus Notary Public antspauda. Kam eit pas svetimtaučius, ar pe stubas landyt pas bile kokį agentą, kuomet jųs galit kreiptis į tikrą, autorizuotą agenturą—pas saviškius, kur gausit daug geresnį patarnavimą ir savo prigimtoje kalboje. .. Tel. 5-1094

Amerikos Lietuvio Knygynas
14 Vernon Street **Worcester, Mass.**

JEIGU
Norit Išmokt Kalbėt
Anglų Kalbą
Taisykliškai
Prisirašykit Prie Klesos Šią Savaitę
Y. W. C. A.
6 Chatham g-vės Worcestery
Telefonas Dial 4-3255
Klesos taipgi Susidaro
Moderniškos Kalbos
Žmonijos Geografija
Savi Išsireiškimai
ir kiti mokslo dalykai

Dr. James H. Mason
GYDYTOJAS ir CHIRURGAS
33 Trumbull St. Worcester, Mass.
Telefonas 3-3532

TIKRAS LIETUVIŠKŲ BIČIŲ
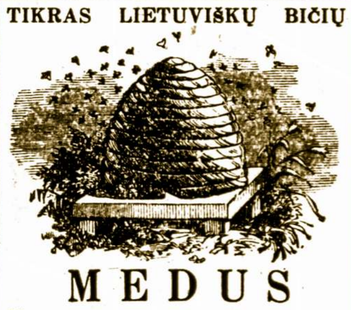
MEDUS
Šitą pavasarį dar tiktai išimtas iš bičių. Aš galiu gvarantuot kiekvieną šio medaus lašelį, kad aš pats išėmiau iš avilių. Mano bičių medus kas metai gauna pirmutinį laimėjimą. Mokestis su pristatymu:
Už stiklinę medaus kvortą 80c
Už galioną $3.00
ir Koriukas Dovanai
Galit ypatiškai kreiptis arba užsakymus del persiuntimo paduot sekančiu adresu
AMERIKOS LIETUVIO KNYGYNAS
14 Vernon St. WWorcester, Mass.

Namų Daktaras —
Vienintėlė lietuvių kalboje daktariška knyga su receptais, parašyta Dr. A. Karaliaus. Rasite didelę daugybę receptų ir pamokinimų kaip susirgus išsigydyt be daktaro. Nusipirkę tą knygą už $2.00, jųs sutaupysite keletą šimtų dolerių.
Svarbi knyga moterims. Aprašymai, kaip išsigydyt nuo visokiausių moteriškų ligų. Rasite apie 200 receptų. Nusinešus tą knygą į bile vieną "drugštorę", gausite vaistų. Ypatingai moterys, ras sau daug sveikatos "Namų Daktaro" knygoje.
Skubėkite su užsakymais. Knyga parsiduoda gerai ir išsibaigus laidai, ji kainuos brangiau. Dabar jos kaina apdaruose $2.00. Reikalaukite
Amerikos Lietuvis,
14 Vernon St. Worcester, Mass.

Ben. Mendelsohn
ADVOKATAS
390 Main St. Room 931-932
Worcester, Mass.
Tel. 5-3865 Res. 2-4233

Vielvedžiai Patarnautojai
ELEKTRIKIERIAI
EKSPERTAI RADIO TAISYME
Moderninė Elektrikos Ko.
E. J. Šimkonis, vedėjas
KONTRAKTORIAI-INŽINIERIAI
172 Union St.
Dial 2-0339 Res. 6-2814
ŽEMOS KAINOS

Galandam Piautuvus, Peilius ir Žirkles
ECONOMY REPAIR SHOP
KALVIAI
Musų Speciališkumas Tai Raktai, Įvairiom Spynom ir Automobiliam
SULEIDŽIAM GELEŽIS
Kam. Lamartine ir Harding g-vių
Tel. 3-9294, Worcester

MESSIER'S DINER
Pabandykit Pas Mus Sykį
Pavalgyt
49 Millbury Gatvės

Dial 4-8574 Kraustytojai
Broliai Baravykai
PRISTATO ANGLIS ir MALKAS
Perkrausto Baldus ir Pijanus
Adresas:
489 Millbury St. Worcester, Mass.
157 Oxford St., Auburn, Mass.
Phone 6-3

Graham Funeral Service
Per WORC Radio Stotį
Girdėsit Kvartetą Dainuojant Senus ir Žinomus Hymnus ir Dainas.
Kas Sekmadienis, 9-tą val. ryte
838 Main gatvės

Perkalbėtoja
Kam reikalinga perkalbėtoja teisme ar bile kuriuose reikaluose tesikreipia pas čia gimusią lietuvaitę Marcelę Degesiunienę, 25 Barclay g-vės, pirmas gyv., Worcester, Mass.

PARSIDUODA
Šešių kambarių naujas namas vienai šeimynai su aliejaus centraliniu šildymu ir visai moderniškais įtaisymais, iš Greenwood gatvės. Pašaukit telefonu 5-1094 arba 5-9694. (2-4)

Parsiduoda
ANGLYS — ALIEJUS — MALKOS
Priimam užsakymus ir Pristatom į Namus
JONAS ČIRVINSKAS
340 Harding St., Worcester, Mass.

Motiejus A. Čivinskas
GERIAUSIS LIETUVIS GRABORIUS
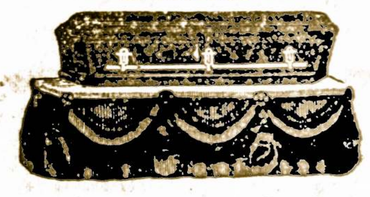
Patarnauju laidotuvėm ir išrandavoju automobilius įvairiems reikalams už prieinamiausią kainą. Tel. 5-5898

Išmokite Juoktis
40 mašinėle rašytų puslakščių juokų iš viso pasaulio už vieną dolerį išsiųs: Rašytojas Arėjas Vitkauskas, Kaunas Lithuania.

METINIS "AUŠRELĖS" MINSTREL

JONAS DIRVELIS
"Aušrelės" Chorvedys

JUOKAI
DAINOS — MUZIKA
RENGIA
"Aušrelės" Dailės Dr-ja
ĮVYKS
Sekmadieny
Sausio 29-tą
1933 m.
KAIP 7:30 VAKARE

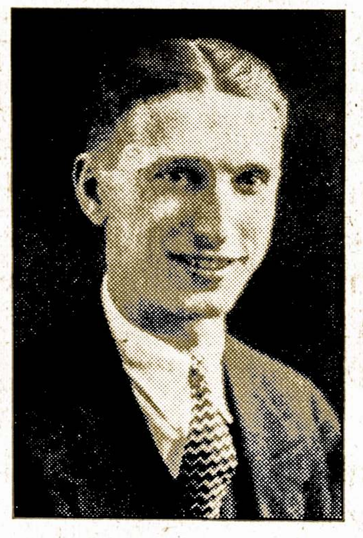

JONAS EMKUS
Solistas ir Komikas

Lietuvių Ukėsų Kliubo Svetainėje, 12 Vernon Gatvės, Worcester, Mass.

Seni ir Jauni, Dideli ir Maži — Urą! visi į šį metinį Aušrelės parengimą. Čia pamatysit ko iki šioliai nematėt ir negirdėjot ir sykiu paremsit vienintėlę Worcesterio Lietuvių Dailės Draugijėlę. **ĮŽANGA 35 CENTAI**